

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

KANDIDATUPPSATS

Statsvetenskap med inriktning mot politisk kommunikation, 180 hp

Den europeiska offentliga sfären

En kritisk litteraturstudie

Marcus Weissenbilder och Fredrik Müntzing

Statsvetenskap 15hp

Halmstad 2014-07-02

Abstract

Den offentliga sfären är ett begrepp som genom historien har definierats på en rad olika sätt. Detta har medfört att litteraturen om den europeiska offentliga sfären (EPS) har antagit en rad olika utgångspunkter. Vilket tidigare studier visar på finns det inom litteraturen på detta område ett antal brister i så väl operationaliseringar som konceptualiseringar. Denna kandidatexamen syftar till att, genom en litteraturstudie, utforska dessa olika konceptualiseringar kring EPS och även till att utreda huruvida forskningsfältet har förbättrats inom de olika områdena.

Vårt resultat visar på att många metodologiska och konceptuella problem återstår inom forskningen om EPS och även att det finns en generell avsaknad av diskussion och kritik mot forskningens egna tillvägagångssätt. Vi vill också hävda att det Habermasiska perspektivet, och även forskning med fokus på massmedia och ett empiriskt perspektiv, är allt för dominerande.

Keywords: European Public Sphere, Literature Review, Habermas, Arendt, deliberation, agonism, EPS, mass media, Europeisk offentlig sfär, litteraturstudie, massmedia

The public sphere is a term which historically has been defined in various ways. This has caused the literature on the European public sphere (EPS) to take on many different viewpoints. As shown by previous studies, the literature on this subject has several flaws as well in its operationalization's as in its conceptualization's. This bachelor's thesis sets out to, through a literature review, explore the different conceptualizations of the EPS as well as review whether the field of research has improved in the various areas.

Our findings conclude that many methodological and conceptual issues remain in EPS research and there also seems to be a general lack of discussion and critique against the research's own approaches. We would also argue that the Habermasian perspective, as well as research with a focus on mass media and an empirical perspective, is too dominant.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Problemformulering.....	1
1.2 Syfte och frågeställningar.....	2
1.3 Avgränsningar.....	2
1.4 Disposition.....	3
2. Bakgrund.....	4
2.1 Beskrivning av den offentliga sfären.....	4
2.1.1 Habermas offentliga sfär - Deliberationen.....	4
2.1.2 Arendts offentliga sfär - Agonismen.....	5
2.2 Begreppets problematik.....	7
2.3 Offentlig sfär på europeisk nivå.....	8
2.4 Tidigare forskning.....	9
3. Metodologi.....	13
3.1 Litteraturstudie.....	13
3.2 Metodologiska överväganden.....	15
3.3 Urval av studier.....	18
4. Analys.....	20
4.1 Presentation av studierna.....	20
4.2 Empirisk utgångspunkt.....	24
4.2.1 Övergripande utgångspunkter.....	24
4.2.2 Forskningens förtjänster.....	25
4.2.3 Forskningens brister.....	26
4.2.4 Övergripande slutsatser.....	29
4.3 Normativ utgångspunkt.....	30
4.3.1 Övergripande utgångspunkter.....	30
4.3.2 Forskningens förtjänster.....	31
4.3.3 Forskningens brister.....	31
4.3.4 Övergripande slutsatser.....	32
5. Avslutning.....	33
5.1 Slutsatser.....	33
5.2 Förslag på framtida forskning.....	37
Litteraturförteckning.....	39
Analyserade artiklar.....	41

1. Inledning

1.1 Problemformulering

En stor mängd av besluten som tas i Sverige idag har påverkan ifrån den Europeiska Unionen. Unionen har under de senaste 20 åren successivt vuxit sig allt större och mer betydelsefull för de nationella parlamenten. Det kan sägas mycket om EU:s möjliga demokratiska brister och frågan om huruvida en offentlig sfär existerar på EU-nivå eller inte. Det påföljande citatet av Olof Petterson tydliggör vikten och intresset av att analysera offentliga sfären inom EU.

”I takt med att det politiska beslutsfattandet förs över till den europeiska arenan stiger också behovet av ett gränsöverskridande offentligt samtal. Språkförbistring och nationellt avgränsade debattkulturer försvårar i dag en gemensam, europeisk dialog. Behovet av ett europeiskt offentligt rum framstår därför som en av demokratidebattens huvudfrågor.”¹

Problem uppstår dock kring mätningar eller beskrivningar om hur pass välutvecklad den europeiska offentliga sfären är. Forskningen kring ämnet har liten, eller ingen, enighet om vad denna sfär faktiskt består av och hur den känns igen.² Bärenreuter et al. beskriver hur tekniska frågor och bidrag om hur empirisk forskning om den europeiska offentliga sfären utformas, samt hur konceptet skall operationaliseras,³ skiljer sig mellan den forskning som bedrivs. Även det faktum att konceptet offentlig sfär har utvecklats under långt tid och i så många olika kontexter har lett till att det har kommit att bli definierat på en rad olika sätt.⁴ Detta väcker frågor om hur denna forskning skall förstås och tolkas i ett sammanhängande forskningsfält.

Det blir därmed av nödvändighet att sammanställa och tolka resultaten ifrån forskning om den europeiska offentliga sfären, för att ge en bred överblick om vad forskningens allmänna ståndpunkt är kring omfattningen av denna sfär. Bärenreuter et al. har visserligen genomfört ett sådant projekt, detta publicerades dock redan 2009 och påverkan ifrån det senaste EU-fördraget, Lissabonfördraget, saknas således. Detta blir relevant att nämna då fördraget har påverkat EU inom en rad områden, bland annat att det har stärkt makten som Europaparlamentet har som en likvärdig lagstiftare (jämfört med andra europeiska institutioner) i många policyområden och att det även kan leda till

¹ Petterson, O., 2001. ”Svensk författningspolitik”, i *Juridisk Tidsskrift*

² Risse, T., 2003. *An emerging European Public Sphere? Theoretical clarifications and empirical indicators*, s. 1

³ Bärenreuter, C., et al., 2009. ”An overview of research on the European Public Sphere”, i *Eurosphere Working Paper series*, No 3, s. 2

⁴ Ibid

att valen till EU-parlamentet blir mer attraktiva.⁵ En mer aktuell sammanställning av forskningsfältet kan därmed anses befogad och högst aktuell att utföra. Bärenreuter et al. beskriver i sina slutsatser bland annat hur mycket av litteraturen kring den europeiska offentliga sfären saknar en kritisk insikt och utvärdering av sina egna teoretiska utgångspunkter.⁶ Även detta öppnar upp för frågor om huruvida nyare forskning inom området tydligare beskriver sina utgångspunkter och operationaliseringar eller om forskningsfältet fortsatt består av spridd forskning med varierande utgångspunkter som saknar tydlig kritik och utvärdering. Detta vore onekligen olyckligt och situationen kring detta väcker behovet av att sammanställa den aktuella forskningen och belysa dess metodik och slutsatser. I det fall en litteraturstudie på forskningen om den europeiska offentliga sfären, likt denna, visar på att denna forskning fortsatt saknar kritik och utvärdering om de egna metodologiska ansatserna vore det ett värdefullt bidrag för forskningsfältet.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att försöka bidra till en sammanställning av forskning kring den europeiska offentliga sfären, då det är tydligt att det finns brister bland de metodologiska ansatser forskare inom området använder och dessa bör uppmärksammas ytterligare. Detta kommer att göras utifrån en litteraturstudie i linje med hur tidigare sammanställningar på området har utförts. Övergripande bör beskrivas hur uppsatsen främst försöker bidra till en mer aktualiserad sammanställning av forskningsfältet. Detta för att på så sätt redogöra för huruvida forskningens karaktär har förändrats eller om liknande problem som tidigare sammanställningar beskrivit återstår.

- Hur beskrivs den europeiska offentliga sfären enligt forskningsbidrag på ämnet?
- Går det att notera förändringar i forskningens beskrivning, karaktär och utformande rörande denna sfär?

1.3 Avgränsningar

En avgränsning som gjordes tidigt under arbetets gång var det faktum att uppsatsen fokuserar på offentlig sfär sett över en allmän europeisk nivå. Möjligt hade säkerligen varit att kunna analysera hur forskningen ser ut inom individuella länder i Europa, bland annat i likhet med Koopmans & Pfetschs forskning som fokuserar på Tyskland⁷. Denna uppsats tar dock sina utgångspunkter i ett forskningsfält som sträcker sig över samtliga länder och försöker på så sätt dra slutsatser om detta

⁵ Kurpas, S., 2007. "The treaty of Lisbon – How much Constitution is left? An overview of the main changes", i *CEPS Policy Brief*, No 147, s. 9

⁶ Bärenreuter, C., Et al., 2009. "An overview of research on the European Public Sphere", i *Eurosphere Working Paper series*, No 3, s. 2

⁷ Koopmans, R & Pfetsch, B., 2007. "Towards a Europeanised public sphere? Comparing political actors and the media in Germany." i Fossum, J. E., Schlesinger, P. & Kværk, G. O., *Public Sphere and Civil Society?*

övergripande fält. En tänkbar vidare avgränsning vore att fokusera på forskningen rörande en viss aspekt inom den offentliga sfären, denna uppsats kommer dock att se till forskningsfältet i sin helhet och en rad aspekter ifrån diverse forskningsbidrag kommer därmed att inkluderas.

1.4 Disposition

Uppsatsen kommer i det stora att byggas upp av tre större delar, samt en avslutande del. Den första delen syftar till att ge en bakgrund och beskrivning av begreppet offentlig sfär. Detta för att ge förståelse och även för att ge insyn i de vidare utgångspunkter för europeisk offentlig sfär som uppsatsen kommer att följa. Denna del ger även en beskrivning av de problem som finns med begreppet, för att avslutas med en kritisk redogörelse för den tidigare forskningen på området. Del två består av en övergripande metodologisk del. Då uppsatsen kan beskrivas som ett fall av litteraturstudie bildar metod- och teoridelen en slags metodologisk beskrivning i sitt samband. En redogörelse för eventuella validitets- och reliabilitetsproblem görs därefter i samband med en avslutande del som beskriver urvalet av studier för den huvudsakliga analysen. Den huvudsakliga analysdelen, som delas upp i kategorier, leder därefter vidare till en kortare del om slutsatser och förslag på framtida forskning. Nämnas bör dock att samtliga delar innefattar ett visst mått av analytisk karaktär.

2. Bakgrund

2.1 Beskrivning av den offentliga sfären

En tydligt bestämd definition av själva begreppet europeisk offentlig sfär kan sägas vara av mindre intresse för den påföljande studien. Begreppet är nämligen av varierande karaktär och stark kritik riktas fortfarande ifrån håll inom vetenskapen mot att en sådan gemensam sfär överhuvudtaget kan existera utifrån hur begreppet beskrivs.⁸ Själva essensen är snarare bland annat att beskriva och sammanställa vad den tidigare forskningen uttrycker om den europeiska offentliga sfären (vilket härefter kommer att benämnas EPS) och i vilken utsträckning en sådan kan bedömas existera. Försök kommer här dock göras till en mer beskrivande del, som tar upp och redogör för de olika beskrivningar av offentlig sfär som kan göras och som har gjorts historiskt. Bland den tidigare teorin som kommer att användas för att ge en historisk beskrivande överblick av hur den offentliga sfären beskrivs finns Habermas⁹ och Arendt¹⁰. Dessa två författare kan beskrivas som två av de viktigaste tänkarna inom området, där Oxford Dictionary hävdar att Habermas troligtvis är den främsta moderna teoretikern rörande de politiska funktioner som offentlig sfär berör och att även Arendt är en inflytelserik teoretiker på området.¹¹ Dessa teoretiska bidrag kommer främst att användas som deskriptiva bidrag, för att ge en insyn i och förståelse för hur den offentliga sfären som begrepp har beskrivits historiskt. De ursprungliga rötterna till begreppet offentlig sfär går att finna i Aristoteles verk. Hans modell om två olika politiska sfärer, den offentliga och den privata, lade grunden till begreppet i modern tid. Enligt Aristoteles berör den offentliga sfären faktorer så som det gemensamma livet och politiska sammanslutningar.¹²

2.1.1 Habermas offentliga sfär - Deliberationen

Habermas inleder sin redogörelse för den historiska offentliga sfären med referenser till det antika Grekland och dess offentliga liv.¹³ Han beskriver hur den moderna borgerliga offentliga sfären växte fram i samband med att diskussioner rörande konst och litteratur blev tillgängligt för en större allmänhet via cafén.¹⁴ Det är i relation till detta som Habermas finner sin beskrivning av den offentliga sfären, en öppen debatt mellan jämlika individer där de i ett autonomt utrymme kan diskutera politiska frågor och konfrontera de styrande eliterna med en allmän opinion. Massmedia

⁸ Van de Steeg, M., 2002. "Rethinking the conditions for a public sphere in the European Union", i *European Journal of Social Theory*. Vol 5, No 4, s. 499

⁹ Habermas, J., 1991. *The structural transformation of the public sphere: An inquiry into a category of bourgeois society*.

¹⁰ Arendt, H., 1958. *The Human Condition*.

¹¹ Calhoun C., 2002. "public sphere and private sphere" i *Dictionary of the Social Sciences*

¹² Aristotle, 1992. *The Politics*, s. 53ff

¹³ Habermas, J., 1989. *The structural transformation of the public sphere: An inquiry into a category of bourgeois society*, s. 3

¹⁴ Ibid, s. 60

har en viktig roll i Habermas beskrivning av den offentliga sfären. I det tidiga borgerliga samhället beskriver han hur tidningar, som då var begränsade i sin omfattning, hade ett fokus på en rationellt-kritisk debatt¹⁵, som dock förändrades i takt med framväxten av de starka konstitutionella staterna. När dessa förstärktes började tidningarna istället att fokusera på kapitalistiska och kommersiella intressen, en process Habermas är ytterst kritisk mot.¹⁶ Det han redogör för som den massunderhållning som kommersialiserandet av den offentliga debatten genom de kapitalistiska tidningarnas framväxt medför är något han anser leder till en återfeudalisering, där kritiken grundar sig på att medborgarna får åsikten att deras konsumtionsintressen grundar sig på deras kapacitet som medborgare.¹⁷

En av de vidare beskrivningar Habermas gör av den offentliga sfärens karaktär är det faktum att den allmänna opinionens medium skall leda till en förändring av auktoriteten. Detta skall ske på så sätt att det är den allmänna opinionen som i slutändan stiftar lagarna ”sanningen, inte auktoriteten, stiftar lagen”¹⁸, används som något centralt av Habermas. En deskription av Habermas övergripande syn på den offentliga sfären har beskrivits som att det är en autonom sfär som uppstod ur ett civilt samhälle, som är distinkt fritt från staten.¹⁹ Även att det är en slags offentlig kommunikativ interaktion som anses både besluts- och opinionsorienterad. Fraser redogör för denna beskrivning av Habermas offentliga sfär där hon anser att hans koncept om politiskt deltagande och den offentliga sfären främst handlar om konversationen. Denna sfär är likt tidigare beskrivet fri från staten på så sätt att det inte är en plats för marknadsrelationer utan en arena för diskursiva relationer och deliberativ debatt²⁰, vilket onekligen kan sägas vara det huvudsakliga i Habermas beskrivning av den offentliga sfären, så som han anser att den bör vara.

2.1.2 Arendts offentliga sfär - Agonismen

Hannah Arendt tar visserligen sina utgångspunkter till det offentliga i det antika Grekland politiska liv²¹ likt Habermas, men har ett resonemang kring denna sfär som skiljer sig starkt från fokuset på en deliberativ arena, den distinkta friheten från staten och massmedias övergripande roll i det moderna samhället. Likt Habermas efterföljs beskrivningen av det antika Greklands offentlighet med en vidare historiebetraktning. Arendt har dock inte ett fokus på hur det borgerliga samhället

¹⁵ Habermas, J., 1989. *The structural transformation of the public sphere: An inquiry into a category of bourgeois society*, s. 184

¹⁶ Ibid, s. 185

¹⁷ Ibid, s. 195

¹⁸ Habermas, J., 1984. *Borgerlig Offentlighet*, s. 85

¹⁹ Kocan, G., 2008. "Models of Public Sphere in Political Philosophy" i *Eurosphere Working Paper*. No 2, s. 8

²⁰ Fraser, N., 1990. "Rethinking the Public Sphere: A contribution to the Critique of Actually Existing Democracy", i *Social Text*, No 25. 57

²¹ Arendt, H., 1958. *The Human Condition*, s. 11ff

har förändrat sfären utan i den historiska beskrivningen redogör hon istället för hur samhället och staternas framväxt har skett på bekostnad av den privata sfären och då främst familjen och hemmet.²² Själva framväxten av samhället är något Arendt ständigt betonar och beskrivningar om hur samhället²³ och det sociala livet²⁴ har vuxit fram är något som utförs återkommande i ”*The Human Condition*”. Arendt menar på att det i det moderna samhället ofta är svårt att skilja mellan det offentliga och privata och att de två sfärerna i många fall flyter samman²⁵, där det är familjen och dess angelägenheter som nu har blivit offentliga frågor.

I en beskrivning rörande Habermas kontra Arendt bör det sägas att båda författarna beskriver den moderna offentliga sfären ur kritiska synvinklar. Likt Habermas beskrivning om masskommunikationen riktar även Arendt en kritik mot massamhället. Det moderna massamhället lider enligt Arendt av människans likhet vilket hon anser vara en möjligt katastrofal utveckling.²⁶ Bakgrunden till detta är Arendts oro över att individerna i samhället går mot en utveckling där de inte agerar som enskilda människor utan snarare konsumenter. Även här finns jämförelsen med Habermas rädsla att individer tror att deras konsumtionsintressen representerar deras medborgerliga kapacitet. Den stora skiljepunkten i de båda författarnas beskrivning om en offentlig sfär (det bör nämnas att författarna även i övriga politiska ståndpunkter skiljer sig starkt åt, som exempel i deras syn på makt²⁷) handlar snarare i hur det kommunikativa *bör* föra sig i den offentliga sfären. Arendts förhoppning för hur människan skall bete sig i den offentliga sfären för att förhindra massamhällets konformatism berör en mer utmanande form av kommunikation än den Habermas förespråkar.

Även om debatten, likt i Habermas verk, i sig får utrymme handlar det inte om en rationell kritisk debatt, utan snarare om att individen i det offentliga kan uppnå en förträfflighet som inte finns i det privata eller isolerade.²⁸ Denna förträfflighet uppnås bland annat genom att individen i det offentliga kan synas och bli hörd av andra. I familjen och det privata skiljer inte åsikter sig åt i samma form²⁹ och i ett massamhälle där familjen och det privata har absorberats in i samhället finns då risken att denna åsiktslikhet blir till följd i en större samhällslig skala. Arendt står för och hänvisar istället till att ”agonism” bör råda. Begreppet kan främst beskrivas utifrån Arendts

²² Arendt, H., 1958. *The Human Condition*, s. 29

²³ Ibid, s. 33

²⁴ Ibid, s. 38

²⁵ Ibid

²⁶ Ibid, s. 46

²⁷ Habermas, J., 2006. “Hannah Arendt’s communications concept of power”, i Williams, G., *Hannah Arendt: Critical assessments of leading political philosophers*, s. 270

²⁸ Arendt, H., 1958. *The Human Condition*, s. 49

²⁹ Ibid, s. 57

hänvisning till det antika Greklands ”polis” där hon menar på att ”[...] a fiercely agonal spirit, where everybody had constantly to distinguish himself from all others, to show through unique deeds or achievements that he was the best of all [...]”³⁰ rådde. Det går därmed att sammanfatta Arendts offentliga sfär som en mer konkurrerande form av debatt, där individen genom en debatt som inte präglas av deliberation utan snarare genom individuell excellens ger mening till det offentliga.

2.2 Begreppets problematik

Skillnaderna mellan Habermas och Arendt tydliggör problemet som vetenskapen möter rörande begreppet offentlig sfär. Forskaren ställs inför en situation där ett ställningstagande angående huruvida Habermas deliberation eller Arendts republikanska agonism bör användas som central utgångspunkt. I relation till detta finns även en rad andra teoretiker som lämnat bidrag om den offentliga sfärens egenskaper. Fraser bygger sin teoretiska definition av den offentliga sfären genom en kritik mot Habermas redogörande för det borgerliga samhällets offentliga sfär, på så vis att hon anser det problematiskt att Habermas inte utvecklar en egen önskvärd sådan sfär, utan enbart bygger sitt verk på en insyn i det moderna samhället.³¹ Huruvida detta är en nödvändig kritik av det egentliga verket är tveksamt. Den vidare kritik Fraser riktar mot Habermas avsaknad av problematisering rörande vissa av de utgångspunkter han tar³² kan då anses mer relevant. Likt mycket av den forskning som följer Habermas ”*The Structural Transformation of the Public Sphere*” saknas diskussion om de huvudsakliga utgångspunkterna. Kanske finner sig problemet i det faktum att den offentliga sfären beskrivs av teoretiker så väl deskriptivt som teoretiskt och normativt.³³ Många av de som forskar om offentlig sfär tenderar även att sakna en inledande beskrivning om vilka av dessa utgångspunkter som resoneras kring, vilket kan medföra tolkningssvårigheter. Även det faktum att mycket forskning om den offentliga sfären tar sina utgångspunkter i Habermas ursprungliga beskrivning kan i sig anses vara ett problem. Kellner beskriver hur Habermas sedan den ursprungliga utgivningen av ”*The structural transformation of the public sphere*” har gjort en rad politiska åsiktsändringar³⁴ och att boken i sig kanske inte längre är representativ för Habermas ståndpunkt.

De spridda definitionerna rörande vad den offentliga sfären faktiskt består i leder till att ytterligare förstärka vikten av vidare forskning på området. Framväxten av globalisering och ny teknologi medför även att forskning om den offentliga sfären måste anta nya utgångspunkter. Kellner menar

³⁰ Arendt, H., 1958. *The Human Condition*, s. 41

³¹ Fraser, N., 1990. “Rethinking the Public Sphere: A contribution to the Critique of Actually Existing Democracy”, i *Social Text*, No 25, s. 58

³² Ibid

³³ Kocan, G., 2008. “Models of Public Sphere in Political Philosophy” i *Eurosphere Working Paper*. No 2, s. 27

³⁴ Kellner, D., 2002. “Habermas, the public sphere, and democracy: A critical intervention”, i *Perspectives on Habermas*, s. 259

på att denna framväxt av ny teknologi för kommunikation, och då masskommunikation, leder till skapandet av nya offentliga sfärer i relation till detta.³⁵ Där Habermas, och även Arendts, dystopiska bilder av det moderna samhället i det närmaste verkar förutspå en nedgång av demokratin menar Kellner istället på att framväxten av internet kan leda till en stimulans av demokratin och demokratiska principer, genom framväxten av mer rationell-kritisk debatt.³⁶ Även detta medför dock tydliga problem för forskaren, där definitionen av den offentliga sfären måste omtänkas. Där Habermas och Arendt gav inspiration till en offentlig sfär styrd främst av massmedia finns möjligheten att framväxten internet och andra mediala arenor skapar ytterligare offentliga sfärer utan stark kontroll av etablerade massmedia. De som forskar om offentlig sfär ställs därmed först inför en situation där klagörande måste göras kring huruvida ursprunget grundar sig deskriptivt eller normativt, därefter om det är deliberativt eller agonistiskt och vidare även kring vilken vikt massmedia kontra nya media kan anses ha. Tydligt är därmed att begreppet i sig innehåller en rad problemområden, där tydliga beskrivningar och operationaliseringar krävs för god forskning.

2.3 Offentlig sfär på europeisk nivå

Som tydliggjort av redogörelsen ovan finns det inom den nationella kontexten starka kontraster om vad som definierar den offentliga sfären. På den europeiska nivån är begreppet om något ännu svårare att beskriva och definiera. Strukturen på den Europeiska Unionen och dess medlemmar gör det svårt att definiera en offentlig sfär i traditionell bemärkelse. Koopmans & Erbe beskriver hur många författare nämligen väljer att fokusera på transnationell media och transnationellt kollektivt agerande på en europeisk nivå. De beskriver vidare hur det faktum att de olika nationerna har språk och kulturer som varierar starkt försvårar framväxten av en europeisk offentlig sfär sett ur sådana traditionella syner på vad en offentlig sfär består av.³⁷ En ytterligare fråga som uppstår genom detta är när det faktiskt går att notera en europeisk offentlig sfär. Då litteraturen har skilda uppfattningar om vad som representerar denna sfär blir det svårt att säga när den faktiskt existerar. Risse beskriver hur forskningen på ämnet har så pass olika utgångspunkter att slutgiltiga svar på frågan om omfattningen av en EPS troligtvis är omöjliga.³⁸ Bland annat redovisar han för hur Gerhard i en undersökning om EPS redovisar för hur ofta europeiska frågor diskuteras i tyska tidningar, samtidigt som Eder & Kantner i samma magasin gör en beskrivning av EPS utifrån medborgarskap

³⁵ Kellner, D., 2002. "Habermas, the public sphere, and democracy: A critical intervention", i *Perspectives on Habermas*, s. 279f

³⁶ Ibid, s. 280

³⁷ Koopmans, R. & Erbe, J., 2004. "Towards a European public sphere? Vertical and horizontal dimension of a Europeanized political communication." i *Innovation: The European Journal of Social Science Research*. Vol 17, No 2, s. 99

³⁸ Risse, T., 2003. *An emerging European public sphere? Theoretical clarifications and empirical Indicators*, s. 1

och begreppet ”fortress Europé”.³⁹ Detta om något tydliggör problemen som forskning rörande EPS står inför och hur stor spridning det finns inom tidigare forskningsbidrag på ämnet.

En författare som har försökt bygga runt detta problem är de Vreese. I sin artikel ”*The EU as a Public Sphere*” beskriver han hur bland annat Habermas idéer främst är tänkta att appliceras på nationalstater och inte gränsöverskridande europeisk nivå. Han redogör för att det faktum att EU enbart har vissa av de egenskaper stater har, samt att det inom EU sker mycket beslutsfattande bakom stängda dörrar, att parlamentet är svagt och att det finns ett fragmenterat media system vilket leder till att Habermas definition av den offentliga sfären måste utvecklas vidare av de som forskar om den på europeisk nivå.⁴⁰ Det bör dock nämnas att Habermas själv är kritisk till framväxten av ett gemensamt europeiskt medborgarskap. Med detta beskriver han hur fokus här inte ligger på kollektivt agerande över nationella gränser, utan snarare att han är tveksam till framväxten av en gemensam känsla av skyldighet och plikt till ett gränsöverskridande europeiskt gemensamma bästa.⁴¹ Huruvida detta omöjliggör en EPS är dock tveksamt. Likt beskrivet av de Vreese ovan krävs troligtvis andra eller varierande kriterier än de som ges av Habermas i forskningen om en offentlig sfär på europeisk nivå. De problem som bland annat Habermas och Risse tar upp rörande att EU saknar vissa av de egenskaper nationalstater har, samt det faktum att olika språk existerar inom unionen och att gränsöverskridande media främst verkar vara ett outvecklat fenomen återstår dock. Detta är säkerligen något som försvårar för forskningen och är problem som behövs resoneras kring ytterligare av de som gör EPS till sitt forskningsfält.

2.4 Tidigare forskning

Likt beskrivet i problemformuleringen finns det ett antal bidrag på området som har sammanställt forskningen om EPS, dessa bidrag är dock i nuläget ett antal år gamla, men är trots det värdefulla för att ge ingångspunkter och perspektiv för denna uppsats. Följande del kommer att innefatta en beskrivning med kritiska resonemang om ett antal tidigare litteraturstudier och sammanställningar inom området, där bidragen kommer att beskrivas i kronologisk ordning efter publiceringsdatum. Det tidigaste bidrag som kommer att beskrivas i denna del är Lutz Hagens ”*Europäische Union und mediale Öffentlichkeit*”, artikeln behandlar främst tidigare studier som beskriver medias roll i en europeisk enighetsprocess. Intressant är hur Hagen beskriver ett antal studier som har en negativ bild till att en europeisk gemenskap rörande mediala faktorer ens är möjligt överhuvudtaget. I

³⁹ Risse, T., 2003. *An emerging European public sphere? Theoretical clarifications and empirical Indicators*, s. 1

⁴⁰ de Vreese, C. H., 2007. “The EU as a Public Sphere”, i *Living Review in European Governance*. Vol 2, No 3, s. 5

⁴¹ Habermas, J., 1996. *Between facts and forms. Contributions to a discourse theory of law and democracy*, s. 502

artikeln beskriver Hagen hur så väl Wessler⁴², Kleinsteuber⁴³ och Meyer⁴⁴ har skeptiska bilder till skapandet av europeisk gemenskap (eller en EPS) sett ur mediala vinklar är möjligt. Överlag bör det sägas att Hagen inte antar någon egen ståndpunkt, utan artikeln står snarare enbart som en sammanställning av en rad antal tidigare bidrag utan en kritisk diskussion om dessa, saknas gör även en diskussion om urvalet av bidrag till artikeln i sig och vilka bidrag som har exkluderats. Det är nämligen rimligt att anta att en stor mängd mer studier hade kunnat beskrivas inom artikelns utgångspunkter rörande teoretiska perspektiv och empiriska resultat.

En mer djupgående sammanställning finns i form av Claes H. de Vreeses ”*The EU as a public sphere.*” Efter en inledande beskrivning av begreppet offentlig sfär gör de Vreese en sammanställning av forskningsbidragen på området, inordnat efter tre kategorier. Han menar nämligen på att forskningen kan delas in efter utopisk, elitistisk och realistisk forskning vilket leder forskarna till varierande slutsatser.⁴⁵ De Vreese beskriver att det genom tidigare studier går att konstatera hur en EPS enligt kraven för nationella offentliga sfärer inte existerar. Han menar att så väl empiriska som teoretiska synvinklar visar på detta, sett ur en utopisk vinkel.⁴⁶ Den elitistiska forskningen visar visserligen på att segmenterade transnationella sfärer existerar, men att detta inte rör sig om en EPS utan snarare ett elitiskt offentligt rum.⁴⁷ Slutligen menar han på att den realistiska forskningen anser att nationella europeiserade sfärer är under framväxt, men att forskningen är oenig om hur pass långt utvecklade dessa är.⁴⁸ De Vreeses bidrag är onekligen intressant, då det kan ge viktiga infallsvinklar och förslag på kategoriseringar till framtida sammanställningar om EPS. En viss kritik bör dock riktas mot det faktum att han lägger så stort fokus på den realistiska synvinkeln jämfört med de övriga kategorierna. De Vreeses elitistiska kategori innefattar enbart tre forskningsbidrag och de slutsatser som går att dra om denna kan därför anses vara något bristfälliga i sin underbyggnad.

Kritisk diskussion om de egna ansatserna är något som överlag verkar saknas inom forskning om EPS och även rörande de forskningsartiklar som gör sammanställningar. Detta betonar ytterligare vikten av att en sammanställning likt denna genomförs där en redogörelse för och kritisk analys av tidigare forsknings metodologiska ansatser belyses, förhoppningen med detta är då att det leder till

⁴² Hagen, Lutz M., 2004. *Europäische Union und mediale Öffentlichkeit: Theoretische Perspektiven und empirische Befunde zur Rolle der Medien im europäischen Einigungsprozess*, s. 8

⁴³ Ibid, s. 9

⁴⁴ Ibid, s. 10

⁴⁵ de Vreese, C. H., 2007. “The EU as a Public Sphere”, i *Living Reviews in European Governance*. Vol 2, No 3, s. 1

⁴⁶ Ibid, s. 11

⁴⁷ Ibid

⁴⁸ Ibid

en allmän förbättring av forskningsfältet och forskning om EPS. Christoph Haug skriver i ”*Public Spheres within Movements*” hur studier om EPS ofta gör antagandet att det är massmedia och dennas funktioner som utvecklar EPS. Haug redogör för och resonerar kring forskningsbidrag som beskriver andra utvecklade faktorer, där sociala rörelser får en väldigt central roll.⁴⁹

Utgångspunkterna för Haug är att bedöma den tidigare forskningen på området och hans övergripande slutsats är att forskning om EPS i stor utsträckning har antagit ett top-down perspektiv och helt utesluter faktorer som berör bottom-up (t.ex. sociala rörelser och dylikt).⁵⁰ Haug anser att detta perspektiv är i behov av ytterligare forskning och avslutar därför sin artikel med en sammanfattning av sina argument rörande sociala rörelser och bottom-up perspektivet.⁵¹ Noterbart är att Haug faktiskt väcker kritik mot hur forskningen om EPS utförs och de metodologiska ansatser som denna antar. Haug anser inte heller att de slutsatser han kommer fram till är fullständiga. Istället menar han på att de bör ses i syfte att väcka nya forskningsfrågor och vidare till att leda till utvecklandet av forskningen i sig, en beskrivning som kanske i större grad borde präglade forskning.

De slutsatser och utgångspunkter som formuleras av Bärenreuter et. al. i ”*An Overview of Research on the European Public Sphere.*” blir centrala för denna uppsats. Bärenreuter et. al. beskriver sina utgångspunkter utifrån att forskningen om EPS har vuxit sig allt större under de senaste åren, bland annat på grund av det demokratiska underskott som finns i unionen och de effekter som går att notera av Maastricht-fördraget.⁵² Författarna anser att det finns två synsätt rörande EPS, där det ena lägret fokuserar på de institutionella förändringar som Maastricht-fördraget förde med sig, medan de andra analyserar den växande skepticismen bland EU:s medborgare.⁵³ Bärenreuter et. al. beskriver forskning som fokuserar på ett stort antal faktorer rörande offentlig sfär och kommer då fram till slutsatsen att tidig forskning om EPS fokuserade på offentlig deliberation, vilket sällan ledde till resultat. Forskning som däremot har förändrat konceptet till att behandla pro-Europeisk syn inom nationella kontexter har lett till något mer positiva resultat.^{54f}

Överlag visar forskningen enligt författarna dock på att nationella ståndpunkter fortfarande är det dominerande i europeiska debatter, men att i en jämförelse med områden utanför EU visar unionen

⁴⁹ Haug, C., 2008. ”Public Spheres Within Movements – Challenging the (Re)search for a European Public Sphere”, i *RECON Online Working Paper*. No 2, s. 1

⁵⁰ Ibid, s. 2

⁵¹ Ibid, s. 14

⁵² Bärenreuter, C., et. al., 2009. “An Overview of Research on the European Public Sphere”, i *Eurosphere Working Paper Series*. No 3, s. 1

⁵³ Ibid

⁵⁴ Ibid, s. 20

på en högre grad av kommunikation inom sig.⁵⁵ Bärenreuter et. al. beskriver vidare generella slutsatser sett till samtlig forskning på området, dessa visar på att det vid så väl socio-kulturella faktorer, politiskt-institutionella faktorer som mediaspecifika faktorer finns väldigt lite bevis på att en EPS skulle existera. Avslutningsvis ger författarna även en åsikt om hur forskningen på området bedrivs och de menar då på att litteraturen kring EPS saknar en kritisk utvärdering av sina egna teoretiska antaganden, eller att den på motsatt vis, försöker negligera alla normativa skillnader.⁵⁶

Detta blir i vis mån styrande för denna uppsats, som inte enbart kommer att bestå av en litteraturstudie, utan samtidigt syfta till att resonera kring kritik rörande de forskningsbidrag som lyfts fram och redogörs för. Likt beskrivet i problemformulering vill uppsatsen analysera huruvida det fortfarande existerar en avsaknad av kritik mot den egna forskningen rörande EPS och Bärenreuter et. al. kan därmed användas som jämförande forskningsbidrag vid den avslutande diskussionen. Denna redogörelse för tidigare forskning på området har av sin utformning direkt gett uppsatsen ett antal användbara punkter. Bland dessa kan främst sägas vara det faktum att sammanställningar om EPS (med undantag för Haug) verkar bedrivas med samma brister som forskningen om EPS har, där kritik mot de egna ansatserna och teoretiska beskrivningarna saknas. Detta är något som kommer att få utrymme i analysen av forskningsbidrag i denna litteraturstudie och skall därmed förhoppningsvis vara ett steg framåt för litteraturstudier på området. Vidare kan även det faktum att de tidigare litteraturstudierna saknar tydliga inklusions- och exklusionskriterier nämnas. Detta är viktigt att notera då dessa kriterier och urvalet av studier blir ledande för den påföljande analysen och de slutsatser som kan dras av denna. Detta påminner om vikten för denna uppsats att tydligt redogöra för och resonera kring urvalskriterier, för att undgå samma ”misstag” som tidigare litteraturstudier.

⁵⁵ Bärenreuter, C., et. al., 2009. “An Overview of Research on the European Public Sphere”, i *Eurosphere Working Paper Series*. No 3, s. 1

⁵⁶ Ibid

3. Metodologi

3.1 Litteraturstudie

Cooper beskriver att målet för litteraturstudier bland annat kan vara att integrera tidigare forskning och även att uttrycka kritik mot dess slutsatser och utgångspunkter överlag.⁵⁷ Huvudsakligen kan uppsatsens fall sägas bestå i just litteraturstudie som övergripande begrepp och en sammanställning om litteraturen kring offentlig sfär på europeisk nivå. Begreppet litteraturstudie beskrivs genom diverse metodlitteratur med varierande ord. Bland annat benämner Bryman det snarare som metaanalys. Detta begrepp verkar dock främst användas för att sammanställa rapporter och forskning som berör kvantifierbara data och statistik.⁵⁸ Den övergripande metoden om att en ”Metaanalys inbegriper en sammanfattning av resultaten från ett stort antal [...] studier.”⁵⁹ är dock samma utgångspunkter som den påföljande uppsatsen kommer att använda sig av. De huvudsakliga utgångspunkterna är nämligen att uppsatsen kommer bestå av en slags litteraturstudie. Cooper & Hedges beskriver i sin bok hur Mantel (1973) beskriver att samtliga litteraturstudier karaktäriseras av att de inte främst baseras på nya fakta utan snarare på publikationer som innehåller sådan information, som sedan är behandlat, klassificerat, simplificerat och syntetiserat.⁶⁰

Det bör dock sägas att liknade litteraturstudier kan utföras på en rad varierande sätt. Andersson beskriver hur metaanalyser främst använder sig av statistiska metoder, för att på så sätt kunna jämföra ett stort antal analyser och därmed kunna dra slutsatser kring dessa.⁶¹ Huvudsakligen bedrivs forskning om EPS med kvalitativa utgångspunkter, snarare än att analysera statistik och data. Möjligtvis beror detta på svårigheten att faktiskt definiera denna sfär och därför blir övergripande kvantifieringar och operationaliseringar av användbar data problematiskt. Detta leder dock även till att ”metaanalyser” eller litteraturstudier på ämnet måste anpassa sig och använda sig av kvalitativa ansatser i sina analyser av den tidigare forskningen. Möjligt hade kunnat vara att använda sig av en metaetnografi, denna sorts analytiska modell anses vara ett alternativ till metaanalysen och har utgångspunkten att en rad studier skall jämföras, för att sedan översättas till varandra så att de olika enheterna bildar en ”hel enhet.”⁶² Denna uppsats har dock utgångspunkten att en rad olika studier skall jämföras för att sedan generaliseras för att kunna dra övergripande

⁵⁷ Cooper, H. & Hedges, L. V., 2009. ”Research Synthesis as a Scientific Process”, i (red) Cooper, H. & Hedges, L. V., & Valentine, J. C., *The handbook of research synthesis and meta-analysis.*, s. 5

⁵⁸ Bryman, A., 2011. *Samhällsvetenskapliga Metoder*, s. 105

⁵⁹ Ibid

⁶⁰ Cooper, H. & Hedges, L. V., 2009. ”Research Synthesis as a Scientific Process”, i (red) Cooper, H. & Hedges, L. V., & Valentine, J. C., *The handbook of research synthesis and meta-analysis.*, s. 4

⁶¹ Andersson, G., 2003. *Metaanalys: Metoder, tillämpningar och kontroverser*, s. 7

⁶² Barnett-Page, E. & Thomas, J., 2009. ”Methods for the synthesis of qualitative research: A critical review.” i *BMC medical research methodology*. Vol 9, No 1, s. 5

slutsatser kring forskningens ståndpunkter rörande EPS. Metaetnografin har inte detta som mål, utan denna sorts metod är annars karaktäriserande för den mer klassiska metaanalysen.⁶³

Inom statsvetenskapen hör det troligtvis inte till vanligheterna att en metaanalys används ur mer kvalitativa utgångspunkter där statistiska tester inte skall genomföras. Denna sorts metod, som kan benämnas som en systematisk litteraturstudie, samlar dock inte in och analyserar primärdata⁶⁴ utan snarare handlar det, likt redogjort för ovan att beskriva tidigare litteratur inom ämnet för att sedan dra generella slutsatser om denna. Efter en noggrann och tydlig problemformulering samt en systematisk läsning av forskningsfältet kommer ett antal metodologiska problem vara i behov av resonemang kring. Eriksson et. al. redogör för ett antal kriterier för systematiska litteraturstudier som innefattar tydlig beskrivning av urvalet av artiklar, uttalad sökstrategi och kodning av inkluderade studier.⁶⁵ Först och främst kommer en del som tydligt beskriver hur urvalet av sökande efter relevanta studier har gjorts, detta är ett centralt moment i metaanalyser, då valet av artiklar kommer att styra resten av upplägget.⁶⁶ Sökandet efter sådana studier var tänkt att göras utifrån ett antal nyckelord, dessa var ”European Public Sphere”, ”Europeisk Offentlig Sfär”, ”literature review European Public Sphere” och ”Meta-analysis European Public Sphere”. Efter en sökning via Högskolan i Halmstads sök- och databas visade de tre senare sökbegreppen på noll träffar när begreppen söktes på i specifika termer i kombination med varandra och de är därmed inte relevanta till uppsatsen på så sätt att en icke-specifik sökning enbart genererade resultat utan relevans till forskningsfältet.

Fokus kommer istället att ligga på det förstnämnda nyckelbegreppet ”European Public Sphere” och de artiklar som generas genom detta sökande. Ett första sökande i denna databas gjordes genom två avgränsningar. Främst till enbart vetenskapliga publikationer som är vetenskapligt granskade och vidare till avgränsningen artiklar publicerade mellan 2010-2014, vilket utförs med hänvisning till Bärenreuter et. al. vars litteraturstudie publicerades 2009 samt i relation till Lissabonfördraget. Detta gav 278 träffar, vidare uteslöts bokrecensioner och tidningsartiklar, då dessa är andra produkter som inte anses relevanta för uppsatsens utgångspunkter, bland annat då de troligtvis saknar en vetenskaplig beskrivning av begreppet EPS. Urvalet inkluderar enbart artiklar på engelska, då övriga språk visade upp så pass få träffar att ett uteslutande av dessa inte kan anses påverka resultatet nämnvärt. Efter dessa kriterier återstod 190 träffar. Ett antal vidare kriterier

⁶³ Bryman, A., 2011. *Samhällsvetenskapliga Metoder*, s. 107

⁶⁴ Okoli, C. & Schabram, K., 2010. ”A guide to conducting a systematic literature review of information systems research.” i *Sprouts: Working Papers on Information Systems*. Vol 10, No 26, s. 2

⁶⁵ Eriksson Barajas, K. et. al., 2013. *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap*, s. 27

⁶⁶ Atkins, S., et al, 2008. Conducting a meta-ethnography of qualitative literature: Lessons learnt.” i *BMC Medical Research Methodology*. Vol 8, No 1

kommer att beskrivas i senare delar för att ytterligare begränsa och motivera urvalet. En bedömning av studiernas kvalitet kommer även att göras i samband med detta, då det är av vikt att inte enbart fylla på med ett stort antal källor, utan snarare behövs en kritisk syn kring hur relevanta de kan tänkas vara för den påföljande uppsatsen.⁶⁷

När väl ett urval har gjorts och en noggrann genomläsning av dessa studier har genomförts kommer sedan en kategorisering av studierna att genomföras. Vad dessa kategorier kommer att bestå av är något som uppkommer ur läsningen av studierna. Möjligt vore dock till exempel en kategorisering kring vad studierna har för åsikt om huruvida en EPS existerar eller inte, en annan möjlighet vore mer tematiska kategorier utifrån studiernas fokusfält rörande EPS. Utförandet kommer att göras i likhet med Rose⁶⁸ som genom tydliga kategorier och tabeller visar på variationer i forskning. En inledande tabell kommer att ge en översikt av den valda litteraturen genom en övergripelig beskrivning av de valda artiklarna med författare, utgångspunkt, syfte, slutsats och beskrivning av huruvida författaren framför kritik mot de egna ansatserna. Utförligare beskrivningar och resonemang görs i de påföljande kategorierna, där denna inledande del främst syftar till att ge överblick. Inledningsvis var tanken att de valda artiklarna skulle delas in tematiskt efter massmedia, legitimitet, konstitutionell forskning och teoretiskt forskning. Detta visade sig dock problematiskt då artiklar identifierades som inte var relevanta för någon av dessa kategorier. Mer passade kan då en uppdelning efter empirisk och normativ forskning vara. Genom denna uppdelning går det då att resonera kring vilka förtjänster och brister som kan uppmärksammas i de två syftena. Ytterligare kategorier hade säkerligen varit möjliga att beskriva, Downey, Mihelj & König⁶⁹ gör dock en specifik uppdelning i faktiska (empiriska) och normativa offentliga sfärer, vilket ger relevans till denna uppdelning.

3.2 Metodologiska överväganden

Frågor rörande replikation går onekligen att väcka utifrån uppsatsens utgångspunkter. Det faktum att de generella slutsatserna som slutligen kommer att dras inte baseras på statistiska tester ger utrymme för kritik. Atkins menar dock på att det verkar finnas en generell acceptans att den syntetiska processen, inte olik analyser i primär kvalitativ forskning, inte kan bli reducerad till mekaniska uppgifter och kan, i praktiken, vara svår att replikera.⁷⁰ Detta kan nog anses vara ett

⁶⁷ Bryman, A., 2011. *Samhällsvetenskapliga Metoder*, s. 120f

⁶⁸ Rose, J., 2011. "Diverse perspectives on the Groupthink theory—a literary review." *Emerging Leadership Journeys*. Vol 4, No 1, s. 40

⁶⁹ Downey, J., Mihelj, S. & König, T., 2012. "Comparing public spheres: Normative models and empirical measurement", i *European Journal of Communication*. Vol 27, No 4, s. 338

⁷⁰ Atkins, S., et al, 2008. Conducting a meta-ethnography of qualitative literature: Lessons learnt." i *BMC Medical Research Methodology*. Vol 8, No 1

tillkortakommande med uppsatsen, men är samtidigt ett problem som mycket kvalitativ forskning stöter på. Valet av studier som uppsatsen utgår ifrån kommer även att påverka replikationen. Likt beskrivet av Okoli & Schabram krävs det därför att tydligt förklara och motivera hur omfånget av sökandet gick till väga.⁷¹ Replikerbarheten kan på så sätt ökas genom att ge tydliga definitioner och kriterier för vilken litteratur som kommer att innefattas och vilken som kommer att exkluderas.

Rörande validiteten återkommer problemet med val av studier. Då hög validitet handlar om att faktiskt undersöka det som uppsatsen beskriver skall undersökas⁷² blir det för denna uppsats oerhört centralt att ett lämpligt urval av studier utifrån den beskrivna problemformuleringen görs, för att på så sätt kunna uppnå hög validitet. Väljs studier som inte är av hög kvalitet och som faktiskt inte berör EPS så som uppsatsen behandlar det finns då risken att litteraturstudien inte blir representativ för den faktiska forskningsfrågan. För att försöka uppnå en hög begreppsvaliditet ger Esaiasson tipset att ”kopiera en operationalisering”⁷³ för att på så sätt försöka uppnå hög validitet på själva begreppet. Likt beskrivet i tidigare stycken kommer uppsatsen att utgå ifrån tidigare litteraturstudier på ämnet och valet av analysmetod kommer även att grunda sig ibland annat hur Rose genomförde sin kategorisering av författare. Även kriterievaliditeten⁷⁴ blir något som kan uppnås genom tydliga definitioner i de tidiga delarna av uppsatsen. Det krävs nämligen att tydliga kriterier för vilka faktorer inom EPS som är av intresse för uppsatsen ges, annars finns möjligheten att studierna blir något slumpmässigt utvalda och en låg kriterievaliditet uppstår.

Slutligen bör även reliabiliteten beröras. Då detta behandlar frånvaron av slumpmässiga och osystematiska fel⁷⁵ återkommer vi ännu en gång till valet av studier. När det huvudsakliga valet av studier görs finns nämligen risken att studier som är centrala för och viktiga inom området kan förbises, detta vore onekligen ett problem för reliabiliteten hos uppsatsen då detta skulle kunna påverka det slutgiltiga resultatet och generaliseringen av studierna kring området. Det blir därmed av yttersta vikt att en noggrann översikt av tidigare studier och forskningsfältet genomförs, för att på så sätt undvika liknande fel. Fördel här är att uppsatsen kommer att utgå ifrån en rad tidigare litteraturstudier på området och dessa kan därmed hjälpa till att ge en grundläggande överblick över de viktigaste studierna på området. Det går därmed att hävda att i det fall de tidigare litteraturstudier som denna uppsats kommer att utgå ifrån håller hög kvalitet finns möjligheten att uppnå så väl en

⁷¹ Okoli, C. & Schabram, K., 2010. ”A guide to conducting a systematic literature review of information systems research.” i *Sprouts: Working Papers on Information Systems*. Vol 10, No 26, s. 7

⁷² Esaiasson, P., et al, 2012. *Metodpraktikan*, s. 57

⁷³ Ibid, s. 63

⁷⁴ Ibid, s. 62

⁷⁵ Ibid, s. 63

hög begreppsvaliditet som en hög reliabilitet⁷⁶ för uppsatsen och därmed uppnå en hög resultatsvaliditet..

Systematisk litteraturstudie som metod har det problemet att det inte finns ett universellt accepterat tillvägagångsätt. Likt Okoli & Schabram beskriver varierar de forskningsbidrag som använt denna metod väldigt starkt. De hävdar att enbart vissa beskriver hur sökandet för artiklar har gått till väga, vilka kriterier som använts.⁷⁷ Okoli & Schabram beskriver det som en viktig punkt att författare till litteraturstudier redogör för om de valda artiklarna främst har hittats genom elektroniska källor eller i fysisk form.⁷⁸ På grund av tillgängligheten är detta något som denna uppsats kommer att använda sig av och även då det öppnar upp för sökandet av databaser utöver vad som existerar lättillgängligt i fysisk form. En vidare faktor som berör replikerbarheten är valet av nyckelord till litteratursökningen. Det främsta nyckelbegreppet som kommer att sökas under är likt tidigare beskrivet ”European Public Sphere”, där sökandet av begreppet på svenska och även kombinerat med den valda metoden inte gav några relevanta resultat. Sökning utan klamrar runt begreppen gav resultat som syftade på ”sphere” och ”public” utan relation till begreppet EPS och en sökning kombinerat i klamrar gav noll träffar. Enbart begreppet ”European Public Sphere” gav då mer relevanta resultat. Okoli & Schabram beskriver hur Ridley⁷⁹ rekommenderar att man vid litteraturstudier för löpande anteckningar om använda sökord och vilka datum som artiklar har hämtat. Detta leder säkerligen till att replikerbarheten ökar, då framtida forskning på ämnet kommer kunna använda sig av samma sökord och då kunna direkt jämföra resultaten som framkommer i forskningen.

Huruvida andra eller ytterligare nyckelord hade kunnat användas, som då skulle kunna leda till varierande resultat är en fråga som bör väckas. I genomläsning av tidigare litteraturstudier framstår dock ”European Public Sphere” som det centrala att söka under och frågan är huruvida ytterligare nyckelord hade tillfört nämnvärda resultat till uppsatsen. De kan därför anses tillräckligt täckande för att fånga upp den litteratur som är användbar inom den valda forskningsfrågan. Det bör nämnas hur kriterierna för urvalet av studier blir den centrala frågan, blir dessa kriterier vaga och väljs utan ständig reflektion finns säkerligen risken att viss forskning som kan vara styrande för slutsatserna missas.

⁷⁶ Esaiasson, P., et al, 2012. *Metodpraktikan*, s. 63

⁷⁷ Okoli, C. & Schabram, K., 2010. ”A guide to conducting a systematic literature review of information systems research.” i *Sprouts: Working Papers on Information Systems*. Vol 10, No 26, s. 10

⁷⁸ Ibid

⁷⁹ Ibid, s. 21

3.3 Urval av studier

Likt beskrivet i tidigare delar har ett antal kriterier för urval av artiklar redan gjorts. Efter en sökning genom dessa kriterier återstår 190 artiklar, utifrån vidare begränsningar måste göras då ett sådant antal inte är hanterbart inom uppsatsens omfång och även för att relevanta artiklar skall kunna identifieras. Bland annat krävs det att artiklarna skall ha genomgått peer-review granskning och vara publicerade i vetenskapliga tidskrifter. Resonemanget bakom detta är att dessa artiklar genomgått minst en tidigare granskning och därmed kan anses hålla relativt hög kvalitet rörande vetenskapliga tillvägagångssätt och vidare metodologiska ansatser. En bedömning av de valda artiklarnas kvalitet är dock trots detta av nödvändighet och kommer att genomföras. I likhet med hur Eriksson Barajas et. al. beskriver kan vidare kriterier göras utifrån intresse och relevans till studien⁸⁰, vilket även denna uppsats kommer att utgå ifrån. Risker finns visserligen att ett antal studier därmed exkluderas som hade kunnat vara relevanta, detta blir dock av nödvändighet för att ett hanterbart material skall framkomma och vara analyserbart. Eriksson Barajas et. al. beskriver vidare hur urval kan genomföras genom att relevanta titlar väljs och att en läsning av dessas sammanfattningar kan ge en god uppfattning om huruvida de kan anses relevanta.⁸¹ I likhet med den modell författarna använder sig⁸² av följer här under en sammanfattning av urvalskriterierna.

Tabell 1. Inklusionkriterier

Studieelement	Inklusionkriterier
Publiceringsår	2010-2014
Publiceringstyp	Tidsskriftsartiklar
Språk	Engelska
Nyckelord	European Public Sphere
Kvalitetskrav	Publicerade i vetenskapliga tidskrifter som är peer-reviewed
Relevanskrav	Artiklar där fokus ligger på forskning som är i linje med de forskningsbidrag tidigare litteraturstudier på ämnet behandlar. Exklusion kommer därmed att göras av de artiklar som behandlar fenomen som saknar relevans för ämnet

⁸⁰ Eriksson Barajas, K. et. al., 2013. *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap*, s. 83

⁸¹ Ibid

⁸² Ibid, s. 82

Efter en genomgång av de 190 relevanta träffarna som gavs genom sökningen kunde 28 relevanta artiklar identifieras. Likt beskrivet ovan gjordes urvalet av dessa genom en läsning av titlarna och sammanfattningarna för att på så sätt garantera deras relevans för uppsatsens utgångspunkter. Angående relevanskravet gjordes här överväganden kring huruvida ett antal artiklar var relevanta utifrån uppsatsens utgångspunkter. Bland de artiklar som valdes bort fanns bland annat artiklar liknande ”Welcome to the Counterjihad: Uncivil Networks and the Narration of European Public Spheres”⁸³ och ”Denmark's Ugly Ducklings Georg Brandes and Asta Nielsen's Metacultural Contributions to Constructions of Danish National Identity”.⁸⁴ Artiklar av den här sorten behandlar visserligen termen EPS men huvudfokus ligger vid andra aspekter som denna berör, saknas gör i dem även teoretiska diskussioner om begreppet och huruvida en EPS verkligen existerar inom unionen eller inte. Bedömningen gjordes därmed att artiklar av denna sort inte är relevanta för uppsatsen och för en sammanställning av forskningen på området. En kvalitets- och relevansgranskning av de valda artiklarna gjordes därefter och av dessa visade sig 22 upprätthålla en nivå som gör dem användbara för uppsatsen.

Artiklar som valdes bort i detta fall var ”The EU Economic Crisis—Reflections in the Opinions of Citizens and Experts” av Corbu & Ștefăniță då denna inte har ett egentligt fokus på EPS utan istället om medborgares framtidssyn på EU ur en finansiell ståndpunkt. Även ”Democracy and Legitimacy in the European Union Revisited: Input, Output and Throughput” valdes i detta sammanhang bort då EPS inte behandlades av författaren, utan istället fanns enbart ett antal andra artiklar som behandlar begreppet i referenserna. Frågor om validitet, att det som skall undersökas faktiskt undersökas⁸⁵, och reliabilitet, att urvalet inte har slumpmässiga fel⁸⁶, återkommer i detta skede. En djupgående genomgång av samtlig tidigare forskning på ämnet inom de valda kriterierna har dock genomförts och exkluderandet av artiklar har gjorts systematiskt enligt beskrivna relevanskriterier. Det går därmed att hävda att det valda urvalet är det representativa för forskningen på området och att eventuella bortfall inte är representativa nog för att påverka analysen och det resultat som denna ger.

⁸³ Nick, D., 2012. ”Welcome to the Counterjihad: Uncivil Networks and the Narration of European Public Spheres”, i *Journal of Civil Society*. Vol 8, No 3.

⁸⁴ Allen, J K., 2011. ” Denmark's Ugly Ducklings Georg Brandes and Asta Nielsen's Metacultural Contributions to Constructions of Danish National Identity”, i *Scandinavian Studies*. Vol 83, No 1.

⁸⁵ Esaiasson, P., et al, 2012. *Metodpraktikan*, s. 57

⁸⁶ Ibid, s. 63

4. Analys

4.1 Presentation av studierna

En inledande beskrivning av artiklarna kommer i denna del att göras för att ge en övergripande bild av den litteratur som kommer att behandlas i analysen. Beskrivningen kommer att göras i form av en tabell där artiklarnas författare, titel, magasin & publikationsår, undersökningstyp (fokus) och slutsats beskrivs. Förhoppningen är att detta tjänar till att illustrera artiklarnas karaktär och ge en övergripande bild av forskningen.

Tabell 2. Beskrivning av studier

Författare	Titel	Källa	Fokus	Slutsats
Allen, A.	The Public Sphere Ideology and/or Ideal?	Political Theory Vol 40, No 6, 2012	Normativ genomgång av Habermas beskrivning av den offentliga sfären	Feministisk kritik av Habermas verk kring den offentliga sfären. Väcker frågor kring det normativa rörande den offentliga sfären
Bargaoanu, A. & Durach, F.	Crisis of the European Union and its Reflection in the Romanian Public Sphere-Recent Findings	Romanian Journal of European Affairs Vol 13, No 5, 2013	Legitimitet och hur finanskrisen påverkar EPS	Det låga förtroende för EU kan vändas genom starkt ledarskap. Väcker frågan om EU skall vara en politisk eller finansiell union
Belluati, M.	European elections in Italian media: between second order campaign and the construction of a European public sphere	CEU political science journal Vol 5, No 2, 2010	Nationella massmedia och hur frågor diskuteras i dessa	Val av andra ordningen råder till EU. Nationella frågor fortfarande det som råder i media
Bouza Garcia, L. & Greenwood, J.	Introduction	Perspectives on European politics and society Vol 13, No 3, 2012.	Sociala rörelser "European Citizens' Initiative" (ECI), konstitution och aktörers påverkan på EPS	Tveksamt hur mycket "European Citizens' Initiative" kan påverka. Har dock potentialen till att främja utvecklandet av en EPS
Carrara, S.	Towards e-ECIs? European Participation by Online Pan-European Mobilization	Perspectives on European politics and society Vol 13, No 3, 2012	Sociala rörelser, ECI. Hur ECI's inom unionen organiseras över internet	Internet får allt större roll i byggandet av en EPS genom ECI's. Institutionell och organisatorisk utveckling krävs dock.

Conrad, M.	The Missing Link in EU Democracy? Why a Transnational Public Sphere Matters	Icelandic Review of Politics and Administration Vol 6, No 2, 2010	Demokratiskt underskott & legitimitet. En empirisk undersökning på tidningar för att kartlägga EPS genomförs	Ett demokratiskt underskott existerar inte för unionen per se, utan det är snarare ett underskott av kommunikation på gränsöverskridande europeisk nivå
Downey, J., Mihelj, S. & König, T.	Comparing public spheres: Normative models and empirical measurements	European Journal of Communication Vol 27, No 4, 2012	Normativt fokus på den offentliga sfären	Den offentliga sfären skiljer sig starkt mellan olika stater inom EU. Karaktären mellan olika sfärer inom stater liknande i många länder.
Dressler, W.,	The French Republican model, the European Diversity Perspective and the European Public Sphere	Social Science Information Vol 51, No 3, 2012	Hur olika sociala rörelser uppfattar en etnisk mångfald inom EU och hur detta påverkar EPS	Ett bottom-up perspektiv måste ta över i EU. Mångfald och olika språk är faktorer som försvårar. Stater måste dela med sig av sin kompetens
Garcia-Blanco, I. & Cushion, S.	A partial Europe without citizens or EU-level political institutions: How far can Euronews contribute to a European public sphere?	Journalism Studies Vol 11, No 3, 2010	Massmedia och hur media kan bidra till bildandet av en EPS	Euronews har svårigheter att bidra till bildandet av en EPS. Även i Euronews blir nationella berättelser det rådande
Gattermann, K.	News about the European Parliament: Patterns and external drivers of broadsheet coverage	European Union Politics Vol 14, No 3, 2013	Utredning hur media skriver om EU-parlamentet under perioder utan val	Regelbunden rapportering om EP sker. Medborgarna har fortfarande större förtroende för, och föredrar nationella parlament
Habermas, J.	Bringing the Integration of Citizens into line with the integration of states	European Law Journal Vol 18, No 4, 2012	Fokus på massmedia och konstitutionella faktorer.	Demokratiskt underskott finns i EU. Massmedia måste förändra sin rapportering och EU måste fokusera mer på integration av medborgare.

Heidbreder, E.	Civil society participation in EU governance	Living reviews in European governance Vol 7, 2012	Institutionella beskrivningar, demokratiskt underskott och det civila samhället	Europeiserande nationella offentliga sfärer återstår. Civila organisationer måste utvecklas vidare för att kunna påverka. Normativa förväntningar ger negativa resultat, empiri något positivare bild
Kandyla, A. A. & de Vreese, C.	News media representations of a common EU foreign and security policy. A cross-national content analysis of CFSP coverage in national quality newspapers	Comparative European Politics Vol 9, No 1, 2011.	Pressanalys av närvaron av en gemensam utrikes och försvarspolitik i EU som en indikator på framväxten av en EPS	Framväxande fält som dock visar på att utrikespolitik i större grad än andra frågor rapporteras om på EU-nivå. Nya operationaliseringar och mer empirisk forskning krävs dock
Kaina, V.	EU Governance and European Identity	Living Reviews in European Governance Vol 8, No 1, 2013	Legitimitet och identitet	Det finns problem för så väl forskningen som EU rörande skapandet av en gemensam identitet i EU. Bland annat normativa och metodologiska
Kleinen-von Königslöw, K.	Europe in crisis? Testing the stability and explanatory factors of the Europeanization of national public spheres.	International Communication Gazette Vol 74, No 5, 2012	Empiriskt fokus på den offentliga sfären	EPS har stabiliserat sig. Den är multi-segmenterad. Forskningen på ämnet utvecklas fortfarande och blir allt mer relevant.
Nitoiu, C.	The european public sphere: Myth, reality or aspiration?	Political Studies Review Vol 11, No 1, 2013	Empirisk och teoretisk analys av ett antal böcker om EPS	EPS kan minska det demokratiska underskottet i EU. Är dock snarare europeiserade nationella sfärer som blir relevanta
Olausson, U	Towards a European identity? The news media and the case of climate change	European Journal of Communication Vol 25, No 2, 2010	Analyserar kollektiv Europeisk identitet och makt utifrån kvällspressens rapportering	Mer kvalitativ forskning behövs om en gemensam europeisk identitet. Synen på en sådan identitet måste även omformas.

Schimmelfennig, F.	The case for democracy in the European Union	Journal of common market studies Vol 51, No 2, 2013	Undersöker normativt, bland annat konstitutionella faktorer	Problemet med en EPS berör inte EU i sig utan det är medlemsstaterna som har svagheter som måste förbättras
Scicluna, N.	When failure isn't failure: European Union constitutionalism after the Lisbon Treaty	Journal of common market studies Vol 50, No 3, 2012	Undersöker konstitutionsfördragets (CT) och Lissabonfördragets effekt på en gemensam identitet i EU	CT var ett misslyckande som visar på att europeiska ”konstitutionella patrioter” inte kan skapas lätt av EU’s eliter
van Noije, L	The European paradox: A communication deficit as long as European integration steals the headlines	European Journal of Communication Vol 25, No 3, 2010	Undersökning av media i ett antal EU-länder. Med fokus på vilken utsträckning som frågor om EU rapporteras om i dessa länder	Nationella media rapporterar inte utförligt om frågor som rör EU. Detta beror på att politik på EU-nivå är så pass komplex att andra frågor får ett större nyhetsvärde.
Veltri, G. A.	Information flows and centrality among elite European newspapers.	European Journal of Communication Vol 27, No 4, 2012	Utforskar kommunikation mellan stora nyhetstidningar och analysera viktiga aktörer	En nätverksanalys för att studera horisontell integration mellan tidningar i EU ger goda resultat och kan användas för att komplettera den forskning som redan nu utförs
Wilkinson, M.	Political Constitutionalism and the European Union	Modern Law Review Vol 76, No 2, 2013	Institutionen EU och det konstitutionella	Legitimiteten ifrågasätts. Mycket på grund av att Frankrike och Tyskland blivit så pass inflytelserika

4.2 Empirisk utgångspunkt

4.2.1 Övergripande utgångspunkter

Vid en direkt anblick tydliggörs att forskningen om EPS till sin majoritet handlar om empiriska bidrag, bland uppsatsens urval finns som exempel 19 empiriska artiklar, som i många fall utreder hur massmedia i EU rapporterar om frågor och problem som berör unionen. Bland dessa bidrag kan bland annat Belluati⁸⁷, Olausson⁸⁸ och Veltri⁸⁹ noteras. I den empiriska kategorin kan även ett antal andra fokus beskrivas, bland annat ett legitimitetsfokus av Wilkinson⁹⁰, beskrivningar av det demokratiska underskottet av Conrad⁹¹ och ett fokus på sociala rörelser av Bouza & Greenwood.⁹² Tydligt av detta, och även av tidigare delar i denna uppsats, blir att den empiriska forskningen om EPS har ett flertal olika vetenskapliga utgångspunkter för sin forskning. Detta försvårar säkerligen försök att tematiskt kategorisera artiklarna på ämnet, men belyser samtidigt vikten av att tydliga beskrivningar av den offentliga sfären görs i denna forskning, då frågan annars kan väckas kring huruvida ett sammanhängande forskningsfält om EPS existerar.

De övergripande utgångspunkterna för den empiriska forskningen blir därmed även något svårare att beskriva, mycket av den kan dock sägas grunda sig i undersökningar om olika aspekter kring kommunikation. Denna forskning behandlar så väl massmedias inverkan på EPS som sociala rörelser påverkan. Noterbart är det faktum att forskningen om det empiriska överlag verkar avstå ifrån en historisk-teoretisk beskrivning av offentlig sfär som begrepp, utan istället grundar sig forskningen i utgångspunkter formulerade i mer modern tid. Bland dessa utgångspunkter finns den påverkan som diverse fördrag, då med fokus på Maastricht- och Lissabonfördraget, har haft på utvecklingen av en EPS. Författare likt Kandyla & de Vreese⁹³, Gattermann⁹⁴ och Bouza & Greenwood⁹⁵ gör ett flertal referenser till de europeiska fördragen, vilket uppmärksammar en tydlig trend då författarna har varierande tematiska empiriska utgångspunkter för sin forskning. Vidare är

⁸⁷ Belluati, M., 2010. "European elections in Italian media: between second order campaign and the construction of a European public sphere". i *CEU political science journal*. Vol 5, No 2

⁸⁸ Olausson, U., 2010. "Towards a European identity? The news media and the case of climate change." i *European Journal of Communication*. Vol 25, No 2

⁸⁹ Veltri, G. A., 2012. "Information flows and centrality among elite European newspapers." i *European Journal of Communication*. Vol 27, No 4

⁹⁰ Wilkinson, M. A., 2013. "Political Constitutionalism and the European Union". i *Modern law Review*. Vol 76, No 2, 2013.

⁹¹ Conrad, M., 2010. "The Missing Link in EU Democracy? Why a Transnational Public Sphere Matters." i *Icelandic Review of Politics and Administration*. Vol 6, No 2

⁹² Bouza, L. & Greenwood, J., 2012.. "Introduction". i *Perspectives on European politics and society*. Vol 13, No 3

⁹³ Kandyla, A. & de Vreese, C., 2011. "News media representations of a common EU foreign and security policy. A cross-national content analysis of CFSP coverage in national quality newspapers." i *Comparative European Politics*. Vol 9, No 1

⁹⁴ Gattermann, K., 2013. "News about the European Parliament: Patterns and external drivers of broadsheet coverage." i *European Union Politics*. Vol 14, No 3

⁹⁵ Bouza, L. & Greenwood, J., 2012.. "Introduction". i *Perspectives on European politics and society*. Vol 13, No 3

det även noterbart hur begreppet europeisering får utrymme tidigt i ett stort antal bidrag kring den empiriska forskningen om EPS. Kandyla & de Vreese redogör för att de undersöker en europeisering av nationella offentliga sfärer⁹⁶ och även Dressler gör denna beskrivning.⁹⁷ En alternativ beskrivning finns av Veltri som anser att europeiseringen av nationella offentliga sfärer enbart är ett av tre fokus som går att analysera, där nationella medias uppmärksamhet rörande EU-frågor och kommunikativt utbyte mellan nationella offentliga sfärer är två andra forskningsfrågor.⁹⁸ Denna operationalisering som Veltri genomför är viktig och sätter perspektiv på den övriga forskningen där en sådan förklaring av vad europeiseringen faktiskt innebär verkar saknas, detta blir dock en fråga att återkomma till senare i analysen.

Avslutningsvis rörande de utgångspunkter som forskning om EPS antar är det intressant att notera den åtskillnad som görs mellan medborgare och politiska eliter inom unionen. Temat kring huruvida det är eliter som driver framväxten av den europeiska offentliga sfären diskuteras intensivt, Veltri undersöker enbart "elite European newspapers"⁹⁹ och Kandyla & de Vreese inleder sin artikel med en referens till Hallstein (1972) som anser att europeisk integration främst har setts som ett elitdrivet projekt.¹⁰⁰ Sammanfattningsvis går det därmed att hävda att utgångspunkterna för empirisk forskning om EPS grundar sig i kommunikation & media, avsaknad av beskrivningar om offentlig sfär som historiskt begrepp, hänvisningar till EU-fördragen, diskussioner kring europeisering och även en debatt rörande huruvida EU och integrationen av stater inom unionen främst skulle vara ett elitdrivet projekt eller om en medborgerlig förankring finns.

4.2.2 Forskingens förtjänster

Angående de förtjänster som finns inom forskningen om EPS kan det bland annat sägas vara av intresse att begreppet europeisering används i sådan utsträckning i jämförelse med tidigare forskning på området. Detta har visserligen tidigare berörts av de Vreese¹⁰¹, men mängden av artiklar som beskriver europeisering av nationella offentliga sfärer, istället för en övergripande europeisk nationell sfär, verkar succesivt ha ökat. Positivt med detta är det faktum att det tydliggör hur forskningen på området har rört sig ifrån en snävare frågeställning om huruvida en europeisk

⁹⁶ Kandyla, A. & de Vreese, C., 2011. "News media representations of a common EU foreign and security policy. A cross-national content analysis of CFSP coverage in national quality newspapers." i *Comparative European Politics*. Vol 9, No 1, s. 53

⁹⁷ Dressler, W., et al., 2012. "The French Republican model, the European Diversity Perspective and the European Public Sphere." i *Social Science Information*. Vol 51, No 3, s. 419

⁹⁸ Veltri, G. A., 2012. "Information flows and centrality among elite European newspapers." i *European Journal of Communication*. Vol 27, No 4, s. 355

⁹⁹ Ibid, s. 356

¹⁰⁰ Kandyla, A. & de Vreese, C., 2011. "News media representations of a common EU foreign and security policy. A cross-national content analysis of CFSP coverage in national quality newspapers." i *Comparative European Politics*. Vol 9, No 1, s. 52

¹⁰¹ de Vreese, C. H., 2007. "The EU as a Public Sphere", i *Living Reviews in European Governance*. Vol 2, No 3, s. 11

offentlig sfär existerar mot att allt mer även resonera kring ett vidare perspektiv rörande denna framväxt, vilket påvisar en utveckling av utgångspunkterna. En ytterligare positiv utveckling som går att notera gällande forskningen är att beskrivningar om den offentliga sfären som ett teoretiskt begrepp har blivit uttryckligare beskrivet i texten. Det bör sägas att detta enbart verkar prägla delar av forskningen, men i likhet med Carrara¹⁰², Nitoiu¹⁰³ och van Noije¹⁰⁴ beskrivs begreppet EPS utifrån en teoretisk diskussion som tidigare varit tydligt bristfällig i forskningsfältet. I samtliga dessa verk får Habermas deliberativa offentliga sfär stort utrymme och författarna redogör för hur de tar sina vidare utgångspunkter rörande framväxten av en europeisk offentlig sfär utifrån detta. I likhet med uppsatsens problemformulering om att sådana operationaliseringar till viss del saknas inom forskningen får detta sägas vara ett framsteg.

Ett specifikt positivt bidrag som går att notera inom detta område är ”Europe in crisis? Testing the stability and explanatory factors of the Europeanization of national public spheres”. Kleinen-von Königslöws artikel innefattar en tydlig diskussion kring, och operationalisering av, vad offentlig sfär och EPS faktiskt består av, med referenser till så väl Habermas som ytterligare teoretiker.¹⁰⁵ I likhet med den ovan beskrivna utvecklingen behandlar hon även en europeisering av nationella offentliga sfärer, snarare än att försöka undersöka en europeisk offentlig sfär. Vidare redogörs även för vad europeisering som begrepp består av, där hon beskriver tidigare verk som redogör för ämnet.¹⁰⁶

4.2.3 Forskningens brister

För att göra en vidare återkoppling till uppsatsens huvudsakliga utgångspunkter och problemformulering går det att konstatera att det i likhet med tidigare forskning på området återstår en rad metodologiska problem som inte har förbättrats. Trots att delar av forskningen visar på tydligare operationaliseringar och teoretiska beskrivningar av den offentliga sfären verkar majoriteten av forskningen ännu sakna detta. Scicluna¹⁰⁷ redogör för att det inte finns några belägg för att en EPS har utvecklats, dock utan att beskriva en teoretisk bakgrund vad denna faktiskt skulle bestå av. Liknande brister går att notera i en rad av de valda artiklarna, vilket illustreras väl av

¹⁰² Carrara, S., 2012. "Towards e-ECIs? European Participation by Online Pan-European Mobilization." i *Perspectives on European politics and society*. Vol 13, No 3, s. 356

¹⁰³ Nitoiu, C., 2013. "The european public sphere: Myth, reality or aspiration?" . i *Political studies review*. Vol 11, No 1, s. 27

¹⁰⁴ van Noije, L., 2010. "The European paradox: A communication deficit as long as European integration steals the headlines." i *European Journal of Communication*. Vol 25, No 3, s. 260

¹⁰⁵ Kleinen-von Königslöw, K., 2012. "Europe in crisis? Testing the stability and explanatory factors of the Europeanization of national public spheres." i *International Communication Gazette*. Vol 74, No 5, s. 445f

¹⁰⁶ Ibid, s. 444

¹⁰⁷ Scicluna, N., 2012. "When failure isn't failure." i *Journal of common market studies*. Vol 50, No 3, s. 452

Bouza & Greenwood.¹⁰⁸ Begreppet EPS står i denna artikel som ett nyckelord för forskningen och faktorer som berör EPS beskrivs av författarna, en avsaknad av teoretiska beskrivningar av vad den offentliga sfären faktiskt består av saknas trots detta. Även i artiklarna av Wilkinson¹⁰⁹ och Olausson¹¹⁰ finns beskrivningar om hur den offentliga sfären utvecklas där en avsaknad av redogörelser för dessa ansatser går att notera. I denna kritik bör det dock nämnas att Wilkinson snarare än att beskriva den europeiska offentliga sfären gör redogörelser för utgångspunkter han antar om ”det offentliga” som begrepp. Han gör även definitionen att det offentliga, istället för att vara ett kulturellt enhetligt demos, består av ”[...] the practice and discourse of political right, which, put simply, consists in competing claims [...]”¹¹¹ Detta för tankarna till Arendt snarare än Habermas definition av den offentliga sfären, vilket gör Wilkinsons utgångspunkt tämligen unik inom den moderna forskningen om EPS.

För att vidare utveckla denna kritik mot även de verk som faktiskt innefattar en beskrivning av den offentliga sfären som ett teoretiskt begrepp kan det hävdas att ett flertal av dessa verk saknar en diskussion om begreppet i sitt sammanhang. Även om det säkerligen är så att forskningsfältet har tagit ett steg framåt i det faktum att teoretiska beskrivningar om begreppet i sig finns i ett antal verk återstår en utveckling av de kritiska diskussionerna om de egna ansatserna. Detta i likhet med den tidigare forskning på ämnet som denna uppsats har redogjort för där kritisk diskussion saknas i många verk om EPS och den offentliga sfären i allmänhet.¹¹² En kontext att sätta detta i är åter Veltris tre definitioner av EPS-forskning¹¹³, även om Veltri redogör för att forskningen redan nu hade gått att dela in i dessa tre kategorier saknas diskussion i de valda artiklarna om vilken av dessa aspekter som antas. I detta sammanhang kan Veltris indelning och beskrivning av de tre kategorierna få ett värde för framtida forskning på området. Likt beskrivet i tidigare stycken gör Carrara en tydlig beskrivning av de utgångspunkter han antar inför den offentliga sfären med referenser till framstående verk av så väl Habermas, som de mer moderna av de Vreese.¹¹⁴ En kritik mot dessa saknas dock, där Carrara tar sina utgångspunkter till den offentliga sfären ifrån dessa verk

¹⁰⁸ Bouza García, L. & Greenwood, J., 2012. "Introduction". i *Perspectives on European politics and society*. Vol 13, No 3, s. 251

¹⁰⁹ Wilkinson, M. A., 2013. "Political Constitutionalism and the European Union". i *Modern law Review*. Vol 76, No 2, 2013, s. 211

¹¹⁰ Olausson, U., 2010. "Towards a European identity? The news media and the case of climate change." i *European Journal of Communication*. Vol 25, No 2, s.

¹¹¹ Wilkinson, M. A., 2013. "Political Constitutionalism and the European Union". i *Modern law Review*. Vol 76, No 2, 2013, s. 208f

¹¹² Bärenreuter, C., et. al., 2009. "An Overview of Research on the European Public Sphere", i *Eurosphere Working Paper Series*. No 3, s. 1

¹¹³ Veltri, G. A., 2012. "Information flows and centrality among elite European newspapers." i *European Journal of Communication*. Vol 27, No 4, s. 355

¹¹⁴ Carrara, S., 2012. "Towards e-ECIs? European Participation by Online Pan-European Mobilization." i *Perspectives on European politics and society*. Vol 13, No 3, s. 356

utan att resonera kring möjliga tillkortakommanden de kan inneha. Även utan att beskriva huruvida Arendts position om den offentliga sfären vore mer passande och om media faktiskt bör vara det rådande synsättet att se till för utvecklingen av offentliga sfärer.

Det ovan nämnda blir en punkt att återkomma till. Inom den empiriska forskningen om EPS blir media ett centralt tema i en övervägande del av studierna, representerat av framträdande forskare på området så som Kandyla & de Vreese som gör en klassisk analys av media¹¹⁵ och även en rad andra forskare. Då Habermas är så pass central för begreppet offentlig sfär och denne ständigt resonerar kring medias påverkan på det offentliga är detta säkerligen att förvänta. Trots detta kan det anses vara en brist för forskningsfältet. Bland den tidigare forskningen denna uppsats behandlar redogör så väl Haug¹¹⁶ som Bärenreuter et. al.¹¹⁷ för att det massmediala synsättet på EPS är för framträdande och att andra aktörer och formande moment bör synliggöras mer. Trots att diskussionen som författarna representerar beskrevs i deras verk redan 2008-09 saknar forskningen på området anknytningar till detta. Denna kritik mot forskningsfältet är inte sådan att uppsatsen här menar på att forskning om massmedial påverkan på EPS skulle sakna relevans, utan snarare bygger kritiken på att mer aktiva diskussioner bör föras inom forskningen kring huruvida faktorer så som sociala rörelser, konstitutionella faktorer eller identitet bör beskrivas och forskas om allt mer. Vidare även att de som väljer det massmediala fokuset bör föra en tydligt vetenskaplig debatt om varför denna faktor, och inte andra, blir det centrala.

Då forskningen kan anses ha tagit ett steg framåt i sin utveckling mot ansatser om europeiserande av nationella offentliga sfärer ställer detta även krav på att definitioner finns om vad europeiserande av dessa sfärer faktiskt består av och kan operationaliseras till. En tydlig avsaknad av detta inom litteraturen verkar dock existera. Dressler beskriver hur hans undersökning visar på att en EPS långsamt kommer att utvecklas genom ett europeiserande av de nationella offentliga sfärerna, utan att redogöra för de kriterier som visar på en sådan process.¹¹⁸ Även Kleinen-von Königslöw diskuterar europeiserandet av nationella offentliga sfärer utförligt, där dock en beskrivning om hur det i de separata nationella offentliga sfärerna sker en ökad övervakning av politiken som förs i

¹¹⁵ Kandyla, A. & de Vreese, C., 2011. "News media representations of a common EU foreign and security policy. A cross-national content analysis of CFSP coverage in national quality newspapers." i *Comparative European Politics*. Vol 9, No 1

¹¹⁶ Haug, C., 2008. "Public Spheres Within Movements – Challenging the (Re)search for a European Public Sphere", i *RECON Online Working Paper*. No 2, s. 1

¹¹⁷ Bärenreuter, C., et. al., 2009. "An Overview of Research on the European Public Sphere", i *Eurosphere Working Paper Series*. No 3, s. 1

¹¹⁸ Dressler, W., et al., 2012. "The French Republican model, the European Diversity Perspective and the European Public Sphere." i *Social Science Information*. Vol 51, No 3, s. 419

Bryssel.¹¹⁹ Kleinen-von Königslöw visar därmed även inom detta område på ett utvecklande av EPS-forskningen. Kritik kan trots detta riktas mot hennes beskrivningar som saknar en diskussion om de kriterier för europeiserande som hon anger.

4.2.4 Övergripande slutsatser

Likt tydliggjort ovan existerar det inom EPS-forskningen fortfarande en rad brister vilka är i behov av utveckling i framtida studier som genomförs på ämnet. Även den kritik tidigare sammanställningar på området har väckt mot att massmedia som påverkande faktor och undersökningsfokus för framväxten av en gemensam offentlig sfär på europeisk nivå är alldeles för dominerande verkar ha gått forskningen förbi. Det massmediala är fortfarande det centrala forskningsområdet inom EPS vilket i sig inte är negativt, utan kritiken mot detta grundar sig på det faktum att diskussioner kring huruvida denna ansats är överlägsen andra utgångspunkter för forskningen saknas.

Framsteg har likväl gjorts inom området, där ett antal bidrag redogör för historiska beskrivningar av begreppet offentlig sfär och hur det bör tillämpas på europeisk nivå. Att forskningen även allt mer verkar anta europeiserandet av nationella offentliga sfärer, snarare än utvecklandet av en gemensam europeisk offentlig sfär, som utgångspunkt för beskrivningar och empiriska undersökningar kan anses vara ett steg framåt. I detta sammanhang bör även Kleinen-von Königslöw's artikel "Europe in crisis? Testing the stability and explanatory factors of the Europeanization of national public spheres" nämnas som ett specifikt givande bidrag för framtida forskning om EPS, då artikeln visar upp tydliga definitioner, operationaliseringar och konceptualiseringar.

¹¹⁹ Kleinen-von Königslöw, K., 2012. "Europe in crisis? Testing the stability and explanatory factors of the Europeanization of national public spheres." i *International Communication Gazette*. Vol 74, No 5, s. 445

4.3 Normativ utgångspunkt

4.3.1 Övergripande utgångspunkter

Den normativa forskningen får av sin natur andra utgångspunkter än vad den empiriska forskningen inom området antar. Då empiriskt material inte avses undersökas för att nå slutsatser blir författarnas beskrivningar och redogörelser av annan karaktär. Inledningsvis bör beskrivas hur antalet forskningsbidrag som går att notera inom det normativa som utgångspunkt är begränsat i jämförelse med det empiriska. Bland uppsatsens urval finns tre normativa artiklar, som generellt även är kortare i sina omfattningar än de inom den empiriska forskningen. Trots detta får en normativ kategori anses vara befogad då dessa artiklar, vilket kommer att tydliggöras i kommande stycken, skiljer sig så pass från den empiriska forskningen.

Det begränsade urvalet av normativa artiklar gör onekligen att ett stycke rörande övergripande utgångspunkter blir något svårare, då centrala teman inte uppstår i samma omfattning som det gör vid ett större urval, likt exemplet med massmedia inom den empiriska forskningen. Trots detta går det att notera övergripande teman även inom dessa tre artiklar. Det främsta som bör beskrivas är det faktum att dessa artiklar verka utgå ifrån Habermas definition av european public sphere som begrepp. I detta sammanhang bör det dock beskrivas hur Habermas själv är författare bakom en av de valda artiklarna¹²⁰, även bland de andra två finns dock beskrivningar utifrån ”Habermasian” teori om den deliberativa offentliga sfären. Allen grundar sin artikel på ”*The Structural Transformation of the Public Sphere*” och en kritik av denna.¹²¹ Visserligen gör Cheneval & Schimmelfennig inte uttryckliga hänvisningar till Habermas och de verk han publicerat på området, trots det visar hans beskrivningar om att en EPS grundar sig i transnationella media¹²² på en koppling till den Habermasiska traditionen på området.

Utöver detta är det svårt att notera övergripande teman, även om tendenser finns att Habermas och Cheneval & Schimmelfennig har något liknande utgångspunkter och syften. Habermas artikel syftar till att ge ett bidrag om hur medborgarna inom EU kan integreras¹²³, vilket kan relateras till Cheneval & Schimmelfennig beskrivningar om europeiseringen av identiteter inom EU.¹²⁴

¹²⁰ Habermas, J., 2012. "Bringing the integration of citizens into line with the integration of states". i *European Law Journal: review of European law in context*. Vol 18, No 4

¹²¹ Allen, A., 2012. "The Public Sphere Ideology and/or Ideal?." i *Political Theory*. Vol 40, No 6

¹²² Cheneval, F. & Schimmelfennig, F., 2013. "The case for democracy in the European Union." i *Journal of common market studies*. Vol 51, No 2, s. 337

¹²³ Habermas, J., 2012. "Bringing the integration of citizens into line with the integration of states". i *European Law Journal: review of European law in context*. Vol 18, No 4, s. 485

¹²⁴ Cheneval, F. & Schimmelfennig, F., 2013. "The case for democracy in the European Union." i *Journal of common market studies*. Vol 51, No 2, s. 337

4.3.2 Forskningens förtjänster

Likt ovan beskrivet medför den normativa forskningen ett antal fördelar på grund av sin karaktär och natur. Då den normativa forskningen inom EPS och offentlig sfär som begrepp syftar till att leda till en utveckling av detta begrepp och de företeelser som är relaterade till det undgås vissa av de brister den empiriska forskningen visar på. För att illustrera detta är Allens artikel ”The Public Sphere: Ideology and/or Ideal?” en kritik av Habermas verk om den offentliga sfären. Eftersom att Allens artikel syftar till att genom en feministisk kritik¹²⁵ belysa problem med Habermas offentliga sfär innefattar den även en tydlig diskussion om denna. Allen för även en diskussion om verk som Habermas publicerat efter ”*The Structural Transformation of the Public Sphere*”, där Habermas själv resonerar kring sina ståndpunkter.¹²⁶ Detta medför att den teoretiska kopplingen till begreppet och även kritik och diskussion om det, vilket ofta saknas i den empiriska forskningen blir framträdande.

Även i Cheneval & Schimmelfennig’s verk blir en teoretisk beskrivning och diskussion framträdande. Författarna har visserligen inga referenser till Habermas eller Arendt, utan för istället en diskussion om vad som definierar ett demos och även beskrivningar av den offentliga sfären med hänvisningar till de Vreese’s ”The EU as a Public Sphere” (2007)¹²⁷, vilket även ligger till viss grund för denna uppsats och som bygger på Habermas tradition inom forskning om den offentliga sfären.¹²⁸ Då Habermas själv är författare till den tredje normativa artikeln denna uppsats använder finns en tydlig teoretisk återkoppling till det centrala verket på detta område. För att återigen anknyta till uppsatsens huvudsakliga syfte att utreda huruvida brister inom operationaliseringar och även inom det konceptuella fortfarande återstår visar därmed den normativa forskningen på styrkor den empiriska forskningen saknar. Tydliga teoretiska återkopplingar, kritik av dessa och utvecklandet av konceptuella frågor verka prägla den normativa forskningen och får anses vara styrkor för detta forskningsfält inom EPS.

4.3.3 Forskningens brister

Det är tydligt att den normativa forskningen undviker ett flertal av de brister som drabbar den empiriska forskningen om EPS, vilket väcker frågor kring vilka brister som går att notera inom denna kategori. En möjlig brist för den normativa forskningen är säkerligen att författaren till en sådan artikel beskriver en diskussion utifrån enbart sin egen ståndpunkt och därför saknar den kritik

¹²⁵ Allen, A., 2012. "The Public Sphere Ideology and/or Ideal?." i *Political Theory*. Vol 40, No 6, s. 822

¹²⁶ Ibid, s. 823

¹²⁷ Cheneval, F. & Schimmelfennig, F., 2013. "The case for democracy in the European Union." i *Journal of common market studies*. Vol 51, No 2, s. 337

¹²⁸ de Vreese, C. H., 2007. "The EU as a Public Sphere", i *Living Review in European Governance*. Vol 2, No 3, s. 5

kring egna ståndpunkter som verkar vara ett problem för den empiriska forskningen. De artiklar denna uppsats undersöker på detta område innehar dock sådana diskussioner, Allen har i sin avslutande diskussion en viss kritik mot de engas ansatserna och menar att vidare forskning krävs¹²⁹, vilket även präglar Cheneval och Schimmelfennigs diskussion.¹³⁰ Habermas saknar i sin artikel en sådan diskussion, vilket kan anses vara förtjänt av viss kritik då de slutsatser han drar därmed tappar något i trovärdighet. Samtidigt gör Habermas en anknytning till tidigare normativa artiklar han har skrivit på området¹³¹ och anknyter därmed slutsatserna till denna. I detta sammanhang får uppsatsen även väcka viss försiktighet mot de övergripande brister som kan dras av den normativa forskningen. Då enbart tre normativa bidrag kunde identifieras och analyseras blir möjligheten att dra större slutsatser om denna något begränsad.

Utan att vara en brist för den normativa forskningen i sig kan nog detta sägas vara en brist inom forskningen om EPS som helhet. Det faktum att den empiriska forskningen innehar ett antal brister som övervinns av den normativa forskningen vore ett större antal bidrag inom den normativa forskningen om EPS befogat. En sådan utökning av denna forskning skulle ge den empiriska forskningen en utökad teoretisk diskussion att dra sina utgångspunkter ifrån.

4.3.4 Övergripande slutsatser

Med återkoppling till det något begränsade urvalet av artiklar går det, trots detta, att dra vissa slutsatser om den normativa forskningen inom EPS. På grund av karaktären den normativa forskningen verkar anta överkommer den de brister som drabbar den empiriska forskningen. Visserligen bör även empirisk forskning innefatta tydliga teoretiska återkopplingar, men då den normativa forskningen inom EPS på ett mer direkt sätt grundar sig i diskussion om EPS som begrepp och en kritik mot detta blir tydliga definitioner och diskussioner om begreppet mer genomgående i denna forskning.

De brister som går att notera inom den normativa forskningen blir därmed färre, men består troligtvis inte enbart av det faktum att den uppvisar ett flertal positiva aspekter utan även i att antalet författare som väljer det normativa är begränsat. Övergripande teman och konceptualiseringar som är i behov av förbättring blir därmed svårare att notera och analysera, vilket även till viss del kan beskrivas som en svaghet i uppsatsen.

¹²⁹ Allen, A., 2012. "The Public Sphere Ideology and/or Ideal?." i *Political Theory*. Vol 40, No 6, s. 827

¹³⁰ Cheneval, F. & Schimmelfennig, F., 2013. "The case for democracy in the European Union." i *Journal of common market studies*. Vol 51, No 2, s. 346f

¹³¹ Habermas, J., 2012. "Bringing the integration of citizens into line with the integration of states". i *European Law Journal: review of European law in context*. Vol 18, No 4, s. 485

5. Avslutning

5.1 Slutsatser

Inledningsvis i denna diskussion är det av nödvändighet att besvara de frågeställningar uppsatsen har utgått ifrån. De två främsta frågor som formulerades berörde hur EPS beskrivs av forskningen på området och även huruvida det går att notera förändringar i dess karaktär och utformning. Till övervägande majoritet utgår forskningsbidrag om EPS på empiriska analyser av media och dess bidrag till skapandet av en offentlig sfär på europeisk nivå. Samtliga artiklar, bortsett från en, använder sig av Habermas teoretiska tradition rörande offentlig sfär. Detta medför att forskningen om EPS även till största del utgår ifrån massmedia som den centrala faktorn att analysera. Visserligen visar ett antal artiklar på att även konstitutionella faktorer och europeisk identitet undersöks, men till största del kan dock forskningsfältet anses utgå ifrån Habermas och undersöka gränsöverskridande europeisk media. Detta leder även vidare till att besvara den påföljande frågeställningen om huruvida karaktären har förändrats. Likt den tidigare forskningen denna uppsats redogör för var massmedia som det centrala att forska kring dominerande redan tidigare¹³² och forskningens huvudsakliga utformning har därmed förblivit densamma. En förändring i karaktären som går att notera är dock det faktum att mycket av forskningen, i jämförelse med tidigare, utgår ifrån europeisering snarare än att enbart analysera huruvida en EPS existerar eller ej. Det är vår åsikt att detta är positivt och ett steg framåt för forskningen, då det visar på att bidrag på ämnet inte enbart behöver vara polariserande utan snarare kan nivåer av EPS undersökas. Detta ställer dock ett antal krav på operationaliseringar.

Det har under denna litteraturstudies gång blivit tydligt att ett antal av de brister som tidigare sammanställningar på området har noterat fortfarande existerar bland forskningsbidrag om den europeiska offentliga sfären. Vår sammanställning på området har visat på att det visserligen finns tendenser bland den empiriska forskningen att operationaliseringar och teoretiska utgångspunkter är under förbättring, men att mycket återstår innan bristerna har blivit åtgärdade. Det faktum att forskningen fortsatt utgår ifrån europeisk offentlig sfär som begrepp utan att diskutera dess innebörd eller teoretiska och historiska bakgrund kan anses vara en stor brist för forskningen. Likt vår analys visar på finns inom den empiriska forskningen i ett antal bidrag en historisk beskrivning av begreppet utifrån en tradition som bygger på Habermas skrifter. Trots detta visar dock en majoritet av forskningsbidragen på att EPS fortsatt används utan tydliga beskrivningar och operationaliseringar om dess innebörd. Konceptuella diskussioner och kritiska ansatser saknas,

¹³² Haug, C., 2008. "Public Spheres Within Movements – Challenging the (Re)search for a European Public Sphere", i *RECON Online Working Paper*. No 2, s. 1

vilket är ett problem för forskningsfältet. Positivt är dock att samtliga normativa bidrag denna uppsats analyserar visar på tydliga historiska beskrivningar och även operationaliseringar och konceptuella diskussioner. Visserligen användes här enbart tre bidrag och ytterligare sammanställningar av normativ forskning är därmed nödvändigt innan vidare slutsatser kan dras, den normativa forskningen visar dock på styrkor den empiriska forskningen överlag verkar sakna och borde därmed stå som inspiration och utgångspunkt, till viss del, även för empirisk forskning.

Med analysen och stycket ovan som bakgrund blir det av intresse att resonera kring hur det kommer sig att dessa problem ännu återstår inom de flesta forskningsbidrag, trots att Bärenreuter redan 2009 beskrev bristerna i sin sammanställning av forskningen på området. Vårt syfte är här inte att göra anspråk på ett definitivt svar på denna fråga, utan enbart att föra en rimlig diskussion. En möjlig förklaring till detta, vilket är en diskussion som återkommer, vore det faktum att forskningsfältet om EPS är något löst sammansatt. Det går att väcka kritik mot huruvida ett gemensamt forskningsfält som sådant överhuvudtaget existerar. Det faktum att forskningen använder sig av varierande utgångspunkter, att operationaliseringar och konceptualiseringar är bristfälliga, att syftena varierar och olika slutsatser dras av de olika forskningsbidragen är säkerligen punkter som stödjer denna tes. Visserligen utgår stora delar av forskningen från en beskrivning av EPS som går att hämta ur Habermas verk, vilket skulle visa på att ett forskningsfält existerar, samtidigt visar de kritiska punkter denna uppsats väckt på att ett sådant forskningsfält, i bästa fall, kan beskrivas som löst sammansatt.

Ett problem vi stött på utöver detta är hur en sammanställning om litteratur på EPS bör förhålla sig mot forskningsbidrag som berör mycket av det EPS ytterst handlar om, men som inte uttryckligen använder sig av begreppet som sådant. Likt flera gånger tydliggjort i denna uppsats består forskningen i detta sammanhang till största del om analyser av gränsöverskridande medier och karaktären på deras rapportering om europeiska frågor. Bör därmed forskningsbidrag som genomför liknande undersökningar, men inte använder sig av begreppet EPS som sådant, innefattas i en sammanställning likt den genomförd i denna uppsats? Visserligen hade denna uppsats som syfte att analysera huruvida ett antal vetenskapliga brister rörande beskrivningar av offentlig sfär ännu existerar, och det går därmed att försvara det faktum att enbart forskningsbidrag som uttryckligen använder sig av begreppet EPS analyserades, trots detta är det en fråga värd att resonera kring för sammanställningar om EPS-litteratur. Denna fråga kan även sägas vara relevant till det problematiska med forskningsfältet som helhet, likt beskrivet tidigare. Frågor kan väckas kring vad som innefattas och även vad som bör innefattas i forskningsfältet, detta återkommer dock i kapitlet om förslag på framtida forskning.

Kritik kan i detta fall även väckas mot uppsatsens egna utformning i detta sammanhang. Visserligen har en tydlig litteraturgenomgång genomförts och kriterier för val av uppsatser diskuterats genomgående, samtidigt kan frågor väckas kring huruvida ytterligare litteratur borde ha inkluderats även exkluderats. Överväganden gjordes om ett antal forskningsbidrag där vissa av dessa använde sig av begreppet offentlig sfär i väldigt begränsad omfattning och huruvida dessa därmed var relevanta. Ytterligare överväganden gjordes om artiklar där bland annat Habermas beskrevs och flertalet aspekter som berör EPS användes, men begreppet i sig användes inte. Beslut om inklusion och exklusion gjordes i dessa artiklar på en fall till fall basis, utifrån de beskrivna kriterierna. De artiklar som valdes bort kan i efterhand inte heller anses haft möjlighet att påverka resultatet överlag, men belyser trots detta en viss svaghet i att sammanställa EPS-forskning då en svårighet finns att avgöra vilken forskning som faktiskt är relevant. Viss förståelse bör möjligtvis uttryckas mot att operationaliseringar saknas eller är bristfälliga. Den teoretiska beskrivningen denna uppsats har gjort om offentlig sfär som begrepp tydliggör det svåra i att överhuvudtaget göra tydliga operationaliseringar. För den empiriska forskningen blir det problematiskt att resonera kring när en offentlig sfär faktiskt existerar på europeisk nivå, då begreppet inte kan anses vara något som definitivt går att påvisa. Visserligen ursäktar detta inte det faktum att operationaliseringarna är bristfälliga, men belyser kanske delvis varför.

En intressant aspekt som har uppkommit under skrivandets gång är det faktum att begreppet EPS blir något ämnat för främst akademiska och politiska eliter. Detta kan anses vara problematiskt på grund av det faktum att Europeiska Unionen som projekt och den gränsöverskridande kommunikationen som många EPS-författare menar på skall förbättra det demokratiska underskottet därmed blir elitistiska projekt. Att vanliga medborgarna och journalister inte har förståelse för vad en europeisk offentlig sfär skulle bestå av kan onekligen sägas vara ett inneboende problem för en eventuell europeisk offentlig sfär. Frågor kan i detta sammanhang väckas kring huruvida det demokratiska underskottet faktiskt förbättras genom en EPS som bygger på gränsöverskridande kommunikation enbart mellan intellektuella eliter. Ett flertal av de analyserade artiklarna om EPS fokuserar sin forskning på massmedia, men enbart i den utsträckning "elite newspapers" rapporterar om EU-frågor. Förvisso förminska inte detta forskningens resultat, det visar dock på hur även forskningen om EPS antar en elitistisk ståndpunkt för sin forskning. Även denna uppsats, som en litteraturstudie av existerande EPS-forskning antar i sina ansatser denna utgångspunkt och liknande "kritik" kan därmed säkerligen väckas även i detta sammanhang. De ansatser vi antog var bland annat att tidningsartiklar och liknande material som berör EPS-relaterade frågor inte skulle inkluderas då vi bland annat ansåg att det inte påverkar resultatet.

Vidare syftade vi till att fokusera på det material där beskrivningar av EPS och begreppet i sig faktiskt innefattades och därmed sorterades material där detta saknades bort. Huruvida vår uppsats hade kunnat innefatta tidningsartiklar som sådant är en fråga värd att diskutera. Hade andra utgångspunkter antagits där målet hade varit att analysera EPS utifrån ett icke-elitistisk synsätt vore detta en möjlighet, där analys hade kunnat göras av material som överlag behandlar faktorer som är relaterade till EPS.

En diskussion bör i detta avslutade sammanhang även föras om de av uppsatsen valda kategorierna för indelning av forskning om EPS. Vid vår genomläsning av metodlitteratur och tidigare litteraturstudier visade det sig att utformandet av kategorier inom denna metod uppstår genom en läsning av materialet och vad som anses passande därefter. Kategorierna blir därmed induktiva efter vilka mönster som uppstår genom artiklarna. I denna uppsats ansågs en empirisk och en normativ kategori vara det mest passande, samtidigt ställs uppsatsen inför det problem att enbart tre normativa artiklar analyseras och denna kategori, jämfört med de 19 artiklar inom den empiriska kategorin, blir därmed svårare att beskriva något övergripande om. Ett antal ytterligare kategoriseringsalternativ resonerades kring, att forskningen om EPS till sin allra största majoritet handlar om empirisk massmedial forskning gör dock kategorisering problematiskt. Det visade sig även att den empiriska och den normativa forskningen skiljde sig åt starkt i beskrivningar, karaktär och de problem denna uppsats gav sig ut för att analysera. Detta får sägas vara en styrka för den valda kategoriseringen, då valet av kategorier även ledde till att slutsatser kunde dras utifrån denna indelning. De valda kategorierna, trots bristen på normativa artiklar, gav resultat som kan vara givande för framtida forskning på så sätt att den normativa forskningen inte visar på de brister den empiriska forskningen har och därmed visar denna litteraturstudie på vilken sorts forskning om EPS som främst är i behov av förbättring rörande sina utgångspunkter. Förhoppningen är även att framtida forskning om EPS, så väl normativ som empirisk, i och med denna kartläggning av tidigare forskning får ett slags uppslagsverk och kan utgå ifrån de artiklar denna litteraturstudie anser inneha starka operationaliseringar och konceptualiseringar.

5.2 Förslag på framtida forskning

Redan ur slutsatserna framkommer vad framtida forskning behöver förbättra inom ett antal områden. Genomgående för denna uppsats har varit det faktum att tidigare forskning på området saknade teoretiska beskrivningar och kriterier för operationaliseringar. De slutsatser vi kom fram till i och med denna analys visade på att även nyare forskning på området innehar dessa brister. Framtida forskning på området bör därmed främst fokusera på att förbättra ett flertal av dessa aspekter. Så väl den teoretiska och historiska beskrivningen av begreppet offentlig sfär, som vilka operationaliseringar och konceptualiseringar författarna antar är i behov av förbättring. Det faktum att så pass många författare diskuterar till vilken grad det går att hävda att en EPS existerar, utan att göra tydliga kriterier och operationaliseringar för vad som faktiskt visar på detta är ett stort problem för forskningsfältet som helhet. Även det faktum att ett antal av de artiklar analyserade i denna uppsats visar på en avsaknad av en historisk beskrivning av Habermas definition av begreppet kan anses problematiskt, då det därmed blir otydligt vilka utgångspunkter forskningen antar. Den kritik tidigare litteraturstudier om EPS synliggör om att kritik och diskussion även saknas om de egna ansatserna inom EPS-forskning är ett problem värt att belysa. Även i de artiklar där en beskrivning av Habermas och övriga författares definition av offentlig sfär finns saknas kritiska resonemang kring dessa.

Överlag är kritik och diskussion något som är bristfälligt i forskning om EPS. Visserligen målas här en väldigt dystopisk bild om detta forskningsfält upp. Syftet är här dock inte att nedvärdera denna forskning som helhet, utan istället att kunna ge ett bidrag för inom vad forskningen bör förbättras. Likt belyst redan ur det tidigare kapitlet är det dock svårt att tydligt och precist operationalisera offentlig sfär och de kriterier som visar på när en europeisk sådan faktiskt existerar. Denna uppsats innehåller inte några direkta svar på denna fråga, vilket vi inser kan anses vara en svaghet i sammanhang där tydlig kritik riktas mot de forskningsartiklar där en sådan saknas. Vi hoppas dock på att våra slutsatser och vår diskussion inom ramen för en litteraturstudie kan syfta till att tydliggöra problemen och att framtida forskning på området därmed inser behovet av att förbättra dessa aspekter. Bland de huvudsakliga frågeställningar denna uppsats ställde framkom även det faktum att forskning om EPS fortsatt utgår ifrån empirisk forskning med fokus på massmedia. Kritik mot detta faktum har väckts redan i tidigare litteraturstudier om EPS och tendens till förbättringar är svårt att notera. Visserligen visade sig delar av den empiriska forskningen fokusera på sociala rörelser snarare än massmedial forskning, problemet återstår dock.

EPS som forskningsfält är troligen bland de mindre inom det statsvetenskapliga och i det fall denna forskning fortsatt väljer att fokusera enbart på en faktor som kan påverka framväxten av en sådan, massmedia, riskerar ytterligare förklaringsmodeller att tappa kraft. Även i det fall forskning väljer att anta det massmediala som det centrala vore resonemang kring varför denna modell, snarare än sociala rörelser och konstitutionella faktorer är det centrala att undersöka. Vi anser att detta, så väl som ytterligare forskning inom dessa förklaringsmodeller, vore givande för forskningen och skulle leda till utveckling av så väl konceptualiseringar som operationaliseringar.

En ytterligare svaghet i forskningen, vilket kan anses vara av yttersta vikt att förbättra, är det faktum att det finns en överväldigande majoritet inom forskningsfältet som utgår ifrån Habermas definition av den offentliga sfären som sådan. Detta är inte ett problem i sig i det faktum att Habermas definition skulle ha inneboende svagheter eller rentav vara falsk. Utan snarare ligger problemet i det faktum att resonemang saknas kring varför Habermas teoretiska definitioner skulle vara mer givande för forskningen än Arendts agonism. I sammanhanget kan Habermas deliberation sägas representera en slags konsensus-diskussion där det politiska samtalet helt enkelt leds framåt genom en deliberativ debatt. I motsats till detta är Arendts agonism mer konfliktriktad och anser inte att det politiska samtalet som sådant bör sträva efter en sådan konsensus. Att forskningen om EPS till överväldigande majoritet antar konsensus-begreppet kan anses något problematiskt. Huruvida det enbart beror på en vetenskaplig tradition att utgå ifrån Habermas inom forskning om den offentliga sfären eller en inneboende tanke bland EPS-forskare att konsensus är det som leder utvecklingen av en sådan sfär framåt är inget vi här vill göra anspråk att svara på. Vi anser trots detta att faktumet bör belysas då diskussioner och forskning även utifrån konflikt-begreppet skulle kunna vara givande. Även i det fall forskare anser att detta faktiskt inte skulle leda fram till relevanta resultat vore det av vikt att diskussioner förs kring detta faktum i artiklarnas utgångspunkter för att på så sätt visa på varför konfliktperspektivet saknas relevans.

Visserligen är det så att ett flertal metodologiska brister ännu återstår inom stora delar av forskningen om den europeiska offentliga sfären, det går dock att notera en tendens till förbättring kring den historiska beskrivningen av begreppet och även att grader av europeisering diskuteras mer intensivt än tidigare. Vår avsikt med denna studie var att belysa forskningen och dess karaktär och vår förhoppning är att denna studie kan komma att ligga till grund för framtida forskning om EPS. I det fall de metodologiska bristerna åtgärdas och beskrivs mer utförligt i forskningen anser vi att forskningsfältet som helhet kan komma att få stor betydelse och fortsätta att belysa de kommunikativa och demokratiska bristerna inom den europeiska unionen.

Litteraturförteckning

- Allen, Julie K. "Denmark's Ugly Ducklings Georg Brandes and Asta Nielsen's Metacultural Contributions to Constructions of Danish National Identity", i *Scandinavian Studies*. Vol 83, No 1, 2011.
- Andersson, Gerhard. *Metaanalys: Metoder, tillämpningar och kontroverser*. Lund: Studentlitteratur, 2003.
- Arendt, Hannah. *The human condition*. Chicago: University of Chicago Press, 1958.
- Aristotle. *The Politics*. London: Penguin Books, 1992.
- Atkins, Salla, et al. "Conducting a meta-ethnography of qualitative literature: lessons learnt." i *BMC medical research methodology*. Vol 8, No 1, 2008.
- Barnett-Page, Elaine & James, Thomas. "Methods for the synthesis of qualitative research: a critical review." i *BMC medical research methodology*. Vol 9, No 1, 2009
- Bryman, Alan, *Samhällsvetenskapliga Metoder*. Stockholm: Liber AB, 2011.
- Bärenreuter, Christoph, Brüll, Cornelia, Mokre, Monika & Wahl-Jorgensen, Karin. "An overview of research on the European public sphere." i *Eurosphere Working Paper Series*, No 3, 2009.
- Calhoun Craig. "public sphere and private sphere" i *Dictionary of the Social Sciences*. Oxford University Press: Oxford, 2002.
<http://www.oxfordreference.com/view/10.1093/acref/9780195123715.001.0001/acref-9780195123715-e-1369> (Hämtad 2014-03-19)
- Cooper, Harris & Hedges, Larry V. "Research Synthesis as a Scientific Process", i (red) Cooper, Harris, Hedges, Larry V. & Valentine, Jeffrey C. *The handbook of research synthesis and meta-analysis*. New York: Russel Sage Foundation, 2009.
- Denes, Nick. "Welcome to the Counterjihad: Uncivil Networks and the Narration of European Public Spheres", i *Journal of Civil Society*. Vol 8, No 3, 2012.
- Eriksson Barajas, Katarina, Forsberg, Christina & Wengström, Yvonne. *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap*. Stockholm: Bokförlaget Natur & Kultur, 2013.
- Esaisson, Peter, Gilljam Mikael, Oscarsson, Henrik & Wägnerud, Lena. *Metodpraktikan*. Stockholm: Norstedts Juridik AB, 2012.
- Fink, Arlene. *Conducting Research Literature Reviews: From the Internet to Paper*. California: Sage Publications, 2005.
- Fraser, Nancy. "Rethinking the Public Sphere: A contribution to the Critique of Actually Existing Democracy", i *Social Text*. No 25, 1990.
- Habermas, Jürgen. *Borgerlig Offentlighet*. Lund: Arkiv Förlag, 1984.

Habermas, Jürgen. *The structural transformation of the public sphere: An inquiry into a category of bourgeois society*. Massachusetts: MIT Press, 1989.

Habermas, Jürgen. *Between facts and forms. Contributions to a discourse theory of law and democracy*. Cambridge: Polity Press, 1996.

Habermas, Jürgen. "Hannah Arendt's communications concept of power", i Williams, Garrath, *Hannah Arendt: Critical assessments of leading political philosophers*. London: Routledge, 2006.

Hagen, Lutz M. *Europäische Union und mediale Öffentlichkeit: Theoretische Perspektiven und empirische Befunde zur Rolle der Medien im europäischen Einigungsprozess*. Köln: Halem, 2004.

Gimmler, Antje. "Deliberative democracy, the public sphere and the internet." i *Philosophy & Social Criticism*. Vol 27, No 4, 2001, s. 21-39.

Haug, Christoph. "Public Spheres Within Movements – Challenging the (Re)search for a European Public Sphere", i *RECON Online Working Paper*. No 2, 2008.

Kellner, Douglas. "Habermas, the public sphere, and democracy: A critical intervention", i *Perspectives on Habermas*. Peru USA: Open Court Publishing Company, 2002.

Kocan, Gürcan. "Models of Public Sphere in Political Philosophy" i *Eurosphere Working Paper*. No 2, 2008.

Koopmans, R. & Erbe, J., "Towards a European public sphere? Vertical and horizontal dimension of a Europeanized political communication." i *Innovation: The European Journal of Social Science Research*. Vol 17, No 2, 2004.

Koopmans, Ruud & Pfetsch, Barbara. "Towards a Europeanised public sphere? Comparing political actors and the media in Germany." i Fossum, John Erik, Schlesinger, Philip & Kværk, Geir Ove, *Public Sphere and Civil Society?*. Oslo: University of Oslo, 2007.

Kurpas, Sebastian. "The Treaty of Lisbon-How Much Constitution is Left? An Overview of the Main Changes." i *CEPS Policy Brief*. No 147, 2007.

Okoli, Chitu & Schabram, Kira. "A guide to conducting a systematic literature review of information systems research." i *Sprouts: Working Papers on Information Systems*. Vol 10, No 26, 2010.

Petersson, Olof. "Svensk författningspolitik", i *Juridisk Tidsskrift*. No 3, 2001-02.
http://www.olofpetersson.se/_arkiv/skrifter/jt2001.htm (Hämtad 2014-03-09)

Risse, Thomas. *An emerging European public sphere? Theoretical clarifications and empirical indicators*. Berlin: Free university of Berlin, 2003.

Rose, James. "Diverse perspectives on the Groupthink theory—a literary review." i *Emerging Leadership Journeys*. Vol 4, No 1, 2011.

Van de Steeg, Marianne. "Rethinking the conditions for a public sphere in the European Union." *European Journal of Social Theory*. Vol 5, No 4, 2002, s. 499-519.

de Vreese, Claes H. "The EU as a Public Sphere", i *Living Reviews in European Governance*. Vol 2, No 3, 2007.

Analyserade artiklar

Allen, Amy. "The Public Sphere Ideology and/or Ideal?." i *Political Theory*. Vol 40, No 6, 2012.

Bargaoanu, Alina & Durach, Flavia. "Crisis of the European Union and its Reflection in the Romanian Public Sphere-Recent Findings." i *Romanian Journal of European Affairs*. Vol 13, No 5, 2013.

Belluati, Marinella. "European elections in Italian media: between second order campaign and the construction of a European public sphere". i *CEU political science journal*. Vol 5, No 2, 2010.

Bouza García, Luis & Greenwood, Justin. "Introduction". i *Perspectives on European politics and society*. Vol 13, No 3, 2012.

Carrara, Stephane. "Towards e-ECIs? European Participation by Online Pan-European Mobilization." i *Perspectives on European politics and society*. Vol 13, No 3, 2012.

Conrad, Maximilian. "The Missing Link in EU Democracy? Why a Transnational Public Sphere Matters." i *Icelandic Review of Politics and Administration*. Vol 6, No 2, 2010.

Downey, John, Mihelj, Sabina & König, Thomas. "Comparing public spheres: Normative models and empirical measurements." i *European Journal of Communication*. Vol 27, No 4, 2012

Dressler, Wanda, et al. "The French Republican model, the European Diversity Perspective and the European Public Sphere." i *Social Science Information*. Vol 51, No 3, 2012.

Garcia-Blanco, Iñaki. "A partial Europe without citizens or EU-level political institutions: How far can Euronews contribute to a European Public Sphere?" i *Journalism studies*. Vol 11, No 3, 2010.

Gattermann, Katjana. "News about the European Parliament: Patterns and external drivers of broadsheet coverage." i *European Union Politics*. Vol 14, No 3, 2013.

Habermas, Jürgen. "Bringing the integration of citizens into line with the integration of states". i *European Law Journal: review of European law in context*. Vol 18, No 4, 2012.

Heidbreder, Eva G. "Civil society participation in EU governance." i *Living reviews in European governance*. No 7, 2012.

Kandyla, Anna-Angela & de Vreese, Claes. "News media representations of a common EU foreign and security policy. A cross-national content analysis of CFSP coverage in national quality newspapers." i *Comparative European Politics*. Vol 9, No 1, 2011.

Kaina, Viktoria. "EU Governance and European Identity", i *Living Reviews in European Governance*. Vol 8, No 1, 2013.

Kleinen-von Königslöw, Katharina. "Europe in crisis? Testing the stability and explanatory factors of the Europeanization of national public spheres." i *International Communication Gazette*. Vol 74, No 5, 2012.

Nitoiu, Cristian. "The european public sphere: Myth, reality or aspiration?". i *Political studies review*. Vol 11, No 1, 2013.

Olausson, Ulrika. "Towards a European identity? The news media and the case of climate change." i *European Journal of Communication*. Vol 25, No 2, 2010.

Schimmelfennig, Frank. "The case for democracy in the European Union." i *Journal of common market studies*. Vol 51, No 2, 2013.

Schmidt, Vivien A. "Democracy and Legitimacy in the European Union Revisited: Input, Output and Throughput." i *Political studies*. Vol 61, No 1, 2013.

Scicluna, Nicole. "When failure isn't failure." i *Journal of common market studies*. Vol 50, No 3, 2012.

van Noije, Lonneke. "The European paradox: A communication deficit as long as European integration steals the headlines." i *European Journal of Communication*. Vol 25, No 3, 2010.

Veltri, Giuseppe Alessandro. "Information flows and centrality among elite European newspapers." i *European Journal of Communication*. Vol 27, No 4, 2012.

Wilkinson, Michael A. "Political Constitutionalism and the European Union". i *Modern law Review*. Vol 76, No 2, 2013.

[Samtliga artiklar hämtade 2014/04/10]

Fredrik Müntzing

Marcus Weissenbilder

Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Postadress: Box 823, 301 18 Halmstad
Telefon: 035-16 71 00
E-mail: registrator@hh.se
www.hh.se